

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 24. 5. 2006
COM(2006) 236 konč.

2004/0153 (COD)

Spremenjeni predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o celostnem programu dejavnosti na področju vseživljenjskega učenja

**Prilagoditev v skladu s Sporazumom z dne 17. maja 2006
finančnem okviru za obdobje 2007–2013**

(predložila Komisija v skladu s členom 250(2) Pogodbe ES)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE

- 1.1. Predložitev predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu [COM(2004) 474] v skladu s členom 175 Pogodbe: 15. julij 2000.

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora: 10. februar 2005 (CES0139/2005).

Mnenje Odbora regij: 23. februar 2005 (CDR0258/2004).

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta (prva obravnava): 25. oktober 2005 (T6-0395/2005)

Delno politično soglasje Sveta: 15. november 2005 (14690/05).

2. CILJI PREDLOGA KOMISIJE

- 2.1. Na podlagi členov 149 in 150 Pogodbe naj bi predlog vzpostavil nov celostni program dejavnosti na področju vseživljenjskega učenja za obdobje 2007–2013, s katerim naj bi nadomestili obstoječe programe Socrates, Leonardo da Vinci, e-učenje in s tem povezane programe, ki se iztečejo konec leta 2006.

- 2.2. Program vseživljenjskega učenja bo zajemal štiri posebne programe: program Comenius za dejavnosti splošnega izobraževanja v šolah do višje srednje ravni; program Erasmus za izobraževanje in dejavnosti nadaljevalnega usposabljanja na visokošolski ravni; program Leonardo da Vinci za vse druge oblike poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter program Grundtvig za izobraževanje odraslih. Poleg tega predlog vsebuje „transverzalni“ program, ki vključuje štiri ključne dejavnosti, zajema zgoraj navedena vprašanja politike ter opredeljuje posebne določbe za učenje jezikov in dejavnosti, povezanih z informacijsko komunikacijsko tehnologijo, ki jih posebni programi ne zajemajo in bolj obsežne dejavnosti razširjanja, ter program Jean Monnet, ki je namenjen podpori dejavnosti v zvezi z evropsko integracijo in evropskimi institucijami ter združenji na področju izobraževanja in usposabljanja.

- 2.3. Predlog zadeva pomembne pogoje za posodobitev in prilagoditev sistemov izobraževanja in usposabljanja držav članic, zlasti v smislu uresničevanja strateških lizbonskih ciljev in ima za državljane, ki so udeleženi v dejavnosti mobilnosti in drugih ukrepov za sodelovanje, neposredno evropsko dodano vrednost.

3. PRORAČUN

- 3.1 Prvotni predlagani proračun je znašal 13,6 milijard EUR (12,0 milijard po cenah iz leta 2004), s katerim bi se financiralo uresničevanje številnih ciljev, ki bi na tem področju še bolj povečali prednosti evropskega sodelovanja ter celo vrsto novih dejavnosti, kot so študijske pomoči za mobilnost študentov v okviru skupnih magistrskih študijskih programov Erasmus-Mundus (Erasmus-Mundus Joint

Masters).

V skladu z Medinstitucionalnem sporazumom o finančnem okviru za obdobje 2007–2013 se je proračun za program zmanjšal na 6,97 milijarde EUR (6,2 milijardi po cenah iz leta 2004). Merljivi cilji, določeni v Sklepu, so bili ustrezno spremenjeni.

- 3.2. Razpoložljiva sredstva niso zadostna za izvajanje novih dejavnosti, ki jih predlaga Komisija, razen za mobilnost dijakov v okviru programa Comenius, ki se bo med potekom novega programa izvajal v manjšem obsegu, in pomočniške dejavnosti in dejavnosti za mobilnost odraslih iz programa Grundtvig. Poleg tega Komisija predlaga tudi uvedbo sheme „Comenius-Regio“, ki izhaja iz pobude Evropskega parlamenta, tudi ta dejavnost ni obsežna, namenjena pa je krepitvi čezmejnega sodelovanja učiteljev v mejnih regijah. Kljub temu pa Komisija v sklepu o programu ponovno navaja vse dejavnosti, ki jih je že prvotno predlagala, pa čeprav v tej fazi brez ustreznih dodeljenih proračunskih sredstev. Če bodo sredstva na voljo, ostaja še vedno možnost za uvedbo teh dejavnosti pred letom 2013, bodisi s ponovno dodelitvijo proračunskih sredstev za program, bodisi na podlagi revizije splošnega finančnega okvira.
- 3.3. Minimalne dodelitve, določene v točki B.10 Priloge k temu sklepu, je treba za vsakega od štirih sektorskih programov zaradi zmanjšanja proračuna prav tako spremeniti.

4. PREGLED SPREMEMB

4.1. Spremembe Evropskega parlamenta

- 4.1.1. Spremenjeni predlog bodisi dobesedno bodisi vsebinsko vključuje 42 od 71 sprememb, ki jih je Evropski parlament sprejel v prvi obravnavi. Večina teh sprememb v predlog vnaša sklice na zadevne politike in postopke in tako izboljšuje osnutek predloga.
- 4.1.2. Naslednje sprejete spremembe neposredno in bistveno bolj spreminjajo vsebino ali izvajanje programa:

Spremembi 47 in 48: uvajata novo dejavnost „Comenius-Regio“.

Sprememba 64: uvršča Evropsko agencijo za razvoj izobraževanja oseb s posebnimi potrebami na seznam imenovanih ustanov, upravičenih do dotacij za poslovanje. Ta agencija izpolnjuje merila, ki jih je sprejela Komisija za uvrščanje ustanov na seznam: ustanove, dejavne na področju programa, ki imajo medvladne sisteme upravljanja in/ali financiranja.

Spremembe 67, 68, 69 in 71: so identične spremembam iz delnega političnega dogovora Sveta in vplivajo na razlago Finančne uredbe, in sicer omogočajo preprostejše in bolj prožne izvedbene določbe programa kot pa so določbe sedanje generacije programov Skupnosti, zlasti v primerjavi s prvotnim predlogom Komisije¹.

¹ COM(2004)474 konč., oddelek 2.3.

4.2. Spremembe Sveta

4.2.1. Spremenjeni predlog Komisije prevzema besedilo delnega političnega dogovora Sveta, razen besedil:

(1) uvodnih izjav 23, 24 in 25 in členov 14, 17(2)(a) in (b), 19, 21(2)(a) in (b), 23, 25(2)(a) in (b), 27, 29(2)(a) in (b), 31, 37 in točke B.10 Priloge. Te določbe posredno ali neposredno zadevajo proračun programa in so bile izvzete iz besedila Sveta, saj finančni okvir za proračun EU še ni sprejet.

(2) sprememb 47, 48 in 64 Evropskega parlamenta, ki jih je sprejela Komisija in ki uvajajo dejavnost Comenius-Regio ter Evropsko agencijo za razvoj izobraževanja oseb s posebnimi potrebami.

4.2.2. Predlog Komisije vsebuje dve bistveni spremembi, vključeni v besedilo Sveta:

(1) v člen 9 ponovno vključiti določbo o posvetovanju z odborom programa v primeru izbire posameznih projektov in omrežij, katerih predlagana dodelitev sredstev presega 1 milijon EUR in za ključno dejavnost „razvoj politike“ transverzalnega programa ter

(2) razširitev decentraliziranega pristopa od pilotnih projektov Leonardo da Vinci na programe Comenius, Erasmus in Grundtvig v členih 18(1)(c), 22(1)(b) in 30(1)(c).

4.2.3 V skladu z besedilom Sveta spremenjeni predlog Komisije nadomešča pojem „celostni program“ s pojmom „program vseživljenjskega učenja“ ter pojem „posebni programi“ s pojmom „podprogrami“, kadar se sklicuje na programe, ki sestavljajo celoten program. V skladu z besedilom Sveta vsebuje predlog številne strukturne spremembe, zaradi česar je sklep preglednejši:

(1) nekdanji člen 3 „Opredelitve“ (novi člen 2) se prenese pred nekdanji člen 2 „Posebni programi“ (novi člen 3 „Podprogrami“);

(2) posebni cilji vsakega od posameznih podprogramov se iz nekdanjega člena 2 prenesejo v ustrezni člen „Cilji“ posameznega podprograma, ki jim sledijo operativni cilji;

(3) člen 9 zajema „Izvedbene ukrepe“ za celoten program in njegove podprograme ter združuje določbe, ki so bile prej zajete v dodatnih členih „Izvedbeni ukrepi“ za posamezni vsak podprogram; ti členi so črtani;

(4) nekdanji člen 13 „Skupne dejavnosti“ se črta in v novem členu 13 nadomesti s posebnim sklicem na dopolnjevanje z ustreznimi politikami Skupnosti.

4.3. Spremembe Komisije

4.3.1. Uvodna izjava 19 je nova in se nanaša na nov in bistveno preprostejši sistem za podporo stroškov za poslovanje nacionalne agencije, s financiranjem na podlagi pavšalnih zneskov v okviru dogovora o razdelitvi decentraliziranih sredstev in ne v okviru številnih posameznih dogovorov o dodelitvi donacij za poslovanje.

- 4.3.2. Za delovanje popolnoma decentraliziranega sistema vodenja projekta na področju štirih podprogramov, kot je opredeljeno v besedilu Sveta, bi potrebovali večji proračun, in sicer še vsaj dodatnih 500 milijonov EUR. Vsaka država članica bi morala prejeti proračunska sredstva, ki bi ji omogočala organizirati razpis za oddajo predlogov in izbirni postopek, kar pomeni, da bi morala država članica po opravljenem postopku imeti dovolj denarja za financiranje številnih projektov. Zaradi bistvenega zmanjšanja proračuna je takšna raven financiranja možna le za program Leonardo, zato je treba nujno spremeniti pristop za vodenje projekta. Zato je Komisija spremenila postopek 2 nacionalne agencije, določen v točki A.1.2 Priloge, v skladu s katerim se centralizirano vodi predložitev zahtevkov in postopek izbire, pri čemer v fazi ocene kakovosti sodelujejo strokovnjaki držav članic, sredstva pa se nato nakaže nacionalnim agencijam izbranih projektnih koordinatorjev, ki so pristojni za nadaljnje izvajanje procesa.
- 4.3.3. Komisija v Prilogo uvaja novo točko B.5, ki omogoča uporabo partnerstev za dodelitev dotacij, ki so lahko izbrana in financirana za obdobje štirih let in se zanje uporablja zelo poenostavljeni postopek podaljšanja.

5. SPREMENJENI PREDLOG

- 5.1. Ob upoštevanju člena 250(2) Pogodbe ES Komisija spreminja svoj predlog.

Spremenjeni predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o celostnem programu dejavnosti na področju vseživljenjskega učenja

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 149(4) in 150(4),

ob upoštevanju predloga Komisije²,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,⁴

v skladu s postopkom iz člena 251 Pogodbe⁵,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sklep Sveta št. 382/1999⁶ je uvedel drugo fazo delovnega programa poklicnega usposabljanja Skupnosti „Leonardo da Vinci“.
- (2) Sklep št. 253/2000/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁷ je uvedel drugo fazo akcijskega programa Skupnosti na področju izobraževanja „Socrates“.
- (3) Odločba št. 2318/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁸ je sprejela večletni program za učinkovito vključevanje informacijskih ter komunikacijskih tehnologij (IKT) v sisteme izobraževanja in usposabljanja v Evropi (program e-učenja).
- (4) Odločba št. 791/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁹ je vzpostavila akcijski program Skupnosti za spodbujanje ustanov, ki so aktivne na evropski ravni na področju izobraževanja in usposabljanja, in podpora posebnih dejavnosti na tem področju.

² UL C , , str. .

³ UL C **221, 8.9.2005, str. 134.**

⁴ UL C **164, 5.7.2005, str. 59.**

⁵ UL C , , str. .

⁶ UL L 146, 11.6.1999, str. 33. Sklep, kakor je bil nazadnje spremenjen z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

⁷ UL L 28, 3.2.2000, str. 1. Sklep, kakor je bil nazadnje spremenjen s Sklepom 786/2004/ES (UL L 138, 30.4.2004, str. 7).

⁸ UL L 345, 31.12.2003, str. 9.

⁹ UL L 138, 30.4.2004, str. 31.

- (5) Odločba št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰ je vzpostavila enoten okvir za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass).
- (6) S Sklepom št. 2317/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹¹ je bil ustanovljen program za izboljšanje kakovosti visokošolskega izobraževanja in spodbujanje medkulturnega razumevanja s sodelovanjem s tretjimi državami (Erasmus Mundus) (2004–2008).**
- (~~6~~7) Bolonjska deklaracija, ki so jo 19. junija 1999 podpisali ministri za šolstvo devetindvajsetih evropskih držav, je vzpostavila medvladni postopek, namenjen oblikovanju „Evropskega visokošolskega območja“ do leta 2010, kar zahteva podporo na ravni Skupnosti.
- (~~7~~8) Evropski Svet je 23. in 24. marca 2000 v Lizboni za EU opredelil strateški cilj, in sicer postati najbolj konkurenčno in dinamično svetovno gospodarstvo, temelječe na znanju, sposobno trajnostnega gospodarskega razvoja, ki bo zagotavljalo več kakovostnejših delovnih mest ter večjo socialno kohezijo, Svet za izobraževanje pa povabil k splošnemu premisleku o dejanskih ciljnih izobraževalnih sistemov, ki bodo osredotočeni na skupne in prednostne naloge s spoštovanjem narodne raznolikosti.
- (9) Družba, ki temelji na naprednem znanju, je ključna za povečanje gospodarske rasti in stopnje zaposlenosti. Izobraževanje in usposabljanje sta temeljni prednostni nalogi Evropske unije pri doseganju lizbonskih ciljev.**
- (~~8~~10) 12. februarja 2001 je Svet sprejel poročilo o konkretnih prihodnjih ciljnih sistemov izobraževanja in usposabljanja. 14. junija 2002 je sprejel natančen delovni program nadaljnega izvajanja teh ciljev, ki zahtevajo podporo na ravni Skupnosti.
- (~~9~~11) Evropski svet v Goeteborgu 15. in 16. junija 2001 je sprejel strategijo za trajnostni razvoj, v lizbonskem postopku za zaposlovanje, gospodarski reformi in socialni koheziji pa dodal okoljsko dimenzijo.
- (~~10~~12) Evropski Svet je 15. in 16. marca 2002 v Barceloni opredelil cilj, v skladu s katerim bi sistemi izobraževanja in usposabljanja Evropske Unije do leta 2010 postali svetovna referenca kakovosti, ter pozval k izboljšanju osnovnih znanj, še posebej z učenjem vsaj dveh tujih jezikov od malih nog.
- (~~11~~13) Sporočilo Komisije¹² in Resolucija Sveta¹³ o vseživljenjskem učenju potrjujeta, da je vseživljenjsko učenje treba podkrepiti z dejanji in politikami, razvitimi v okviru programov Skupnosti za to področje.
- (~~12~~14) Resolucija Sveta z dne 19. decembra 2002 o spodbujanju izboljšane evropskega sodelovanja na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja¹⁴ je vzpostavila postopek izboljšane evropskega sodelovanja na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki zahteva podporo na ravni Skupnosti. Kopenhagenska deklaracija,

¹⁰ UL L 390, 31.12.2004, str. 6.

¹¹ UL L 345, 31.12.2003, str. 1.

¹² COM(2001) 678 konč.

¹³ UL C 163, 9.7.2002, str. 1.

¹⁴ UL C 13, 18.1.2003, str. 2.

ki so jo 30. novembra sprejeli ministri za šolstvo enaintridesetih evropskih držav, je v ta postopek vključila socialne partnerje in države kandidatke.

(~~13~~15) Sporočilo Komisije o akcijskem načrtu o znanjih in mobilnosti¹⁵ navaja nenehno potrebo po dejavnostih na evropski ravni za izboljšanje priznavanja kvalifikacij, pridobljenih v okviru izobraževanja in usposabljanja.

(~~14~~16) Sporočilo Komisije o akcijskem načrtu za učenje jezikov in jezikovno raznovrstnost¹⁶ navaja postopke, ki jih je treba izvajati na evropski ravni v obdobju med 2004 in 2006; sporočilo zahteva nadaljnje ukrepanje.

(17) Spodbujanje poučevanja in učenja jezikov in jezikovne raznovrstnosti, vključno z uradnimi jeziki Skupnosti in njenimi regionalnimi in manjšinskimi jeziki, mora biti prednostna dejavnost Skupnosti na področju izobraževanja in usposabljanja. Takšni ukrepi so še zlasti pomembni v mejnih regijah držav članic v zvezi z jeziki, ki se uporabljajo v sosednjih regijah drugih držav članic.

(~~15~~18) Vmesna poročila vrednotenja obstoječih programov Socrates in Leonardo da Vinci ter javno posvetovanje o prihodnjih dejavnosti Skupnosti na področju izobraževanja in usposabljanja kažejo na nujno in v nekaterih pogledih vse večjo potrebo po nadaljevanju sodelovanja in mobilnosti na teh področjih na evropski ravni. Poudarjena je bila pomembnost ustvarjanja tesnejših vezi med programi Skupnosti in razvojem politik v izobraževanju in usposabljanju, izražena je bila želja po takem oblikovanju dejavnosti Skupnosti, s katerimi bi se bolje odzivalo na paradigmo vseživljenjskega učenja, in želja po uporabniku prijaznejšem in bolj prožnem pristopu k izvajanju take dejavnosti.

(19) Ob upoštevanju načela dobrega finančnega upravljanja, se lahko izvajanje programa poenostavi s financiranjem na podlagi pavšalnih zneskov bodisi v obliki podpore udeležencem programa bodisi kot podpore Skupnosti za strukture na nacionalni ravni za upravljanje programa.

(~~16~~20) Vključevanje podpore Skupnosti za nadnacionalno sodelovanje in mobilnost v izobraževanju ter usposabljanju v enoten program bi pomenilo pomembne prednosti, ki bi dopuščale večje sinergije med različnimi področji dejavnosti in omogočale večjo zmogljivost za podporo razvijanju vseživljenjskega učenja, pa tudi pregledne, usmerjene in učinkovite načine upravljanja. **Enoten program bi prav tako spodbujal boljše sodelovanje med različnimi stopnjami izobraževanja.**

(~~17~~21) Zato bi bilo treba ustanoviti Celostni program **vseživljenjskega učenja**, ki bi prek vseživljenjskega učenja prispeval k razvoju Evropske unije kot družbe z naprednim znanjem, s trajnostnim gospodarskim razvojem, več kakovostnejšimi delovnimi mesti in večjo socialno kohezijo.

(~~18~~22) Če naj specifičnosti sektorjev šol, visokega šolstva, poklicnega usposabljanja in izobraževanja odraslih ter potreba po dejavnosti Skupnosti temeljijo na posebej oblikovanih ciljih, oblikah ukrepov in organizacijski strukturi, je primerno ohraniti posamezne programe v okviru Celostnega programa **vseživljenjskega učenja**, ki so

¹⁵ COM(2002) 72.

¹⁶ COM(2003) 449 konč.

usmerjeni k posameznemu od teh štirih sektorjev, obenem pa si prizadevati za čim večjo doslednost in usklajenost med njimi.

- (1923) V sporočilu „Gradimo našo skupno prihodnost: politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije za obdobje 2007–2013“¹⁷, je Komisija opredelila število merljivih ciljev, ki naj jih doseže nova generacija programov izobraževanja in usposabljanja Skupnosti, ki zahteva znatno povečanje mobilnosti in partnerskih dejavnosti.
- (2024) Glede na dokazane koristi nadnacionalne mobilnosti za posameznike in sisteme izobraževanja in usposabljanja, velikega števila neizpolnjenih zahtev po mobilnosti v vseh sektorjih in pomembnosti mobilnosti v okviru lizbonskih ciljev je treba znatno povečati obseg podpore za nadnacionalno mobilnost v vseh štirih sektorskih **pod**programih.
- (25) Običajna dotacija za mobilnost študentov Erasmus od leta 1993 še vedno v povprečju znaša 150 EUR na mesec. Realno to pomeni 25-odstotno zmanjšanje njene vrednosti, nadalje pa to pomeni močno ovirano sodelovanje manj privilegiranih študentov v programu. Za ustreznejše pokritje resničnih dodatnih stroškov, ki jih krijejo študenti, ki študirajo v tujini, bi morala običajna dotacija za mobilnost študentov med potekom programa v povprečju znašati 200 EUR na mesec.**
- (26) Oblikovati bi bilo treba več določb glede mobilnosti posameznih šolarjev na srednješolski ravni, ki niso zajeti v programe Skupnosti, in sicer z uvajanjem novih oblik mobilnosti v program Comenius. Prav tako bi bilo treba bolj izkoristiti priložnosti, ki jih za razvoj dolgoročnega sodelovanja med šolami v sosednjih regijah ponuja mobilnost posameznih učiteljev.**
- (27) Mala in srednje velika podjetja imajo pomembno vlogo v evropskem gospodarstvu. Vendar je bilo doslej sodelovanje takšnih podjetij v programu Leonardo omejeno. Treba bi bilo sprejeti ukrepe, da bi dejavnosti Skupnosti postale bolj privlačne za ta podjetja, zlasti ponuditi več priložnosti za mobilnost pripravnikov. Treba bi bilo ustvariti ustrezne pogoje, podobne tistim iz programa Erasmus, za priznavanje rezultatov takšne mobilnosti.**
- (28) Ob upoštevanju posebnih izzivov, s katerimi se pri izobraževanju srečujejo otroci potujočih in mobilnih delavcev v Evropi, bi bilo treba polno izkoristiti možnosti programa Comenius v podporo nadnacionalnim dejavnostim, prilagojenim njihovim potrebam.**
- (29) Povečano mobilnost v Evropi morajo spremljati vedno višji standardi.**
- (2130) Da bi se lahko odzvali na povečano potrebo po spodbujanju dejavnosti na evropski ravni, ki so oblikovane za doseganje političnih ciljev, da bi zagotovili instrument za podporo nadnacionalnih dejavnosti na področju jezikov in informacijskih ter komunikacijskih tehnologij in da bi okrepili razširjanje in izkoriščanja rezultatov programa je primerno štiri sektorske **pod**programe dopolniti s transverzalnimi programom.

¹⁷ COM (2004) 101, str 13 in 14.

- (2231) Da bi se odzvali na vse večjo potrebo po znanju in dialogu o evropskem integracijskem procesu in njegovem razvoju, je pomembno spodbujati odličnost poučevanja, raziskovanja in razmišljanja na tem področju s podpiranjem visokošolskih ustanov, ki se ukvarjajo s študijem evropskega integracijskega procesa, evropskih združenj na področju izobraževanja in usposabljanja ter dejavnosti Jean Monnet.
- (2332) Besedilo tega sklepa mora biti oblikovano tako, da bodo mogoče ustrezne prilagoditve dejavnosti Celostnega programa vseživljenjskega učenja zaradi prilagajanja spreminjajočim se potrebam obdobja 2007 do 2013 in zaradi izogibanja neustreznim podrobnim določbam v predhodnih fazah programov Socrates in Leonardo da Vinci.
- (2433) Skupnost mora v vseh svojih dejavnostih odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med moškimi in ženskami, kakor predvideva člen 3 Pogodbe.
- (2534) V skladu s členom 151 Pogodbe Skupnost pri svoji dejavnosti na podlagi določb Pogodbe upošteva kulturne vidike, zlasti zaradi spoštovanja in spodbujanja raznolikosti svojih kultur. **Posebno pozornost bi bilo treba nameniti sinergiji med kulturo, izobraževanjem in usposabljanjem. Prav tako bi bilo treba spodbujati medkulturni dialog.**
- (2635) Treba je spodbujati dejavno državljanstvo **in spoštovanje človekovih pravic in demokracije** ter se boriti proti izključevanju v vseh njenih oblikah, vključno z rasizmom in ksenofobijo.
- (2736) ~~Na posebne potrebe po učenju za invalidne osebe se je treba aktivno odzivati.~~ **Na posebne potrebe po učenju tistih iz zapostavljenih skupin osebe bi se bilo treba aktivno odzivati ter jim omogočiti večji dostop do učenja med izvajanjem vseh delov programa, vključno z uporabo večjih dotacij za pokritje dodatnih stroškov sodelujočih invalidnih oseb in zagotavljanjem podpore za učenje in uporabo znakovnega jezika in Braillove pisave.**
- (37) **Treba bi bilo upoštevati dosežke Evropskega leta izobraževanja s športom (2004) ter možne izobraževalne koristi sodelovanja med izobraževalnimi ustanovami in športnimi organizacijami, kar je bilo poudarjeno v tem letu.**
- (2838) Države kandidatke za članstvo v Evropski Uniji in države EFTE lahko sodelujejo v programih Skupnosti v skladu s sporazumi, ki jih bodo podpisale Skupnost in te države.
- (2939) Evropski Svet je v Solunu 19. in 20. junija 2003 sprejel sklepe Sveta z dne 16. junija o zahodnem Balkanu, skupaj s Prilogo „Solunska agenda za države zahodnega Balkana: na poti k evropski integraciji“, ki predvideva, da morajo biti programi Skupnosti na voljo državam v stabilizacijsko-pridružitvenem procesu, ki temeljijo na okvirnih sporazumih med Skupnostjo in temi državami.
- (3040) Skupnost in Švicarska konfederacija sta izrazili namero, da bosta začeli pogajanja za sklenitev sporazumov na področjih skupnega interesa, kot so programi Skupnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine.
- (3141) Celostni Program vseživljenjskega učenja je treba redno spremljati in vrednotiti v sodelovanju med Komisijo in državami članicami, da bi omogočili ponovne

prilagoditve, še posebej pri prednostnih nalogah za izvajanje ukrepov. Vrednotenje mora obsegati zunanje vrednotenje, ki ga opravi neodvisni, nepristranski organ.

(3242) Resolucija 2000/2315 (INI) Evropskega parlamenta o izvajanju programa Socrates¹⁸ je pritegnila pozornost zaradi nesorazmerno zahtevnih postopkov za dodelitev dotacij v drugi fazi programa.

(3343) Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti¹⁹, v nadaljnjem besedilu „finančna uredba“, in Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002²⁰, ki ščiti finančne interese Skupnosti, je treba uporabljati ob upoštevanju načel enostavnosti in doslednosti pri izbiri proračunskih instrumentov, omejitve števila primerov, kjer je Komisija neposredno odgovorna za njihovo izvajanje in upravljanje, ter zahtevane sorazmernosti med zneskom sredstev in upravnim bremenom, povezanim z njihovo uporabo.

(44) Temeljita upravna poenostavitev postopka za predložitev zahtevkov je bistvena za uspešno izvajanje programa. Upravni in računovodski stroški morajo biti sorazmerni z višino dotacije.

(3445) Treba je sprejeti tudi ustrezne ukrepe za preprečevanje nepravilnosti in goljufij ter ukrepati za povračilo izgubljenih, nepravilno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev.

(46) Primerno je zagotoviti pravilen zaključek Programa, zlasti glede nadaljevanja večletnih ureditev za njegovo upravljanje, kot je financiranje tehnične in administrativne pomoči. Upravljanje ukrepov, ki do leta 2013 še ne bodo dokončani, bo od 1. januarja 2014, če bo to potrebno, zagotavljala tehnična in administrativna pomoč, vključno z ukrepi za spremljanje in revizijo.

(3547) Ker ciljev predlagane dejavnosti v zvezi s prispevanjem evropskega sodelovanja h kakovostnemu izobraževanju in usposabljanju države članice ne morejo zadostno izpolnjevati, saj so za to potrebna večstranska partnerstva, nadnacionalna mobilnost in izmenjava podatkov znotraj celotne Skupnosti in jih je zaradi narave potrebnih dejavnosti in ukrepov lažje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe, ki so v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne presega tega, kar je potrebno za uresničitev teh ciljev.

(3648) Ta sklep uvaja ~~finančni okvir~~ **proračun** za celotno obdobje programa, ki je ~~bo glavna točka sklepanja~~ za proračunski organ **glavna referenčna točka** v smislu točke 33 37 Medinstitucionalnega sporazuma z dne ~~6. maja 1999~~ **17. maja 2006** med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in ~~izboljšanju~~ **dobrem finančnem poslovanju** proračunskega postopka²¹.

¹⁸ UL C 293 E, 28.2.2002, str. 103.

¹⁹ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

²⁰ UL L 357, 31.12.2002, str. 1.

²¹ UL C 472, 18.6.1999, str. 1., str.

(3749) Ukrepe, potrebne za izvajanje tega Sklepa, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999, ki določa postopke za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil²² –

²² UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

SKLENILA:

NASLOVI

SPLOŠNE DOLOČBE

Poglavje I **Celostni Program vseživljenjskega učenja**

Člen 1

Vzpostavitev Celostnega programa vseživljenjskega učenja

1. Ta sklep vzpostavlja celostni program za dejavnosti Skupnosti na področju vseživljenjskega učenja, v nadaljnjem besedilu „Celostni program vseživljenjskega učenja“.
2. Poglavitni cilj Celostnega programa vseživljenjskega učenja je z vseživljenjskim učenjem prispevati k razvoju Skupnosti kot družbe z naprednim znanjem, trajnostnim razvojem, več kakovostnejšimi delovnimi mesti in večjo socialno kohezijo, obenem pa z zagotavljanjem varstva okolja, okolje ohraniti za prihodnje generacije. Cilj programa je zlasti spodbujati izmenjavo, sodelovanje in mobilnost med sistemi izobraževanja in usposabljanja v Skupnosti, tako da bi postali svetovna referenca znanja.
3. Celostni Program vseživljenjskega učenja vsebuje naslednje posebne cilje:
 - (a) prispevanje k razvoju kakovostnega vseživljenjskega učenja in spodbujanje visoke storilnosti, inovacij ter k evropski razsežnosti v sistemih in praksah na tem področju;
 - (b) podpora pri uresničevanju evropskega visokošolskega območja za vseživljenjsko učenje;
 - (c) pomoč pri izboljšanju kakovosti, privlačnosti in dostopnosti priložnosti za vseživljenjsko učenje, ki je na voljo v državah članicah;
 - (d) okrepitev prispevka vseživljenjskega učenja k ~~osebni izpolnitvi~~, socialni koheziji, dejavnemu državljanstvu, medkulturnemu dialogu, enakosti med spoloma in ~~sodelovanju ljudi s posebnimi potrebami~~ osebni izpolnitvi;
 - (e) pomoč pri spodbujanju ustvarjanja, konkurenčnosti, zaposljivosti in rasti podjetniškega duha;

- (f) prispevanje k povečanemu sodelovanju ljudi vseh starosti v vseživljenjskem učenju, **vključno z osebami s posebnimi potrebami in zapostavljenimi skupinami, ne glede na njihov socialno ekonomski položaj.**
 - (g) pospeševanje učenja jezikov in jezikovne raznovrstnost;
 - (h) **podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, ki temeljijo na informacijski in komunikacijski tehnologiji, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje;**
 - (i) okrepitev vloge vseživljenjskega učenja pri ustvarjanju občutka evropskega državljanstva, **ki temelji na razumevanju in spoštovanju človekovih pravic in demokracije,** ter okrepitvi strpnosti in spoštovanja drugih narodov in kultur;
 - (j) spodbujanje sodelovanja pri zagotavljanju kakovosti v vseh sektorjih izobraževanja in usposabljanja v Evropi;
 - (k) ~~izkoriščanje~~ **spodbujanje najučinkovitejšega izkoriščanja** rezultatov, inovativnih proizvodov in postopkov ter izmenjava dobre prakse na področjih, ki jih pokriva Celostni program **vseživljenjskega učenja, da bi izboljšali kakovost izobraževanja in usposabljanja.**
4. V skladu z administrativnimi določbami Priloge bo Celostni program **vseživljenjskega učenja** podpiral in dopolnjeval dejavnosti držav članic, **obenem pa polno spoštoval njihovo odgovornost za vsebino sistemov za izobraževanje in usposabljanje ter njihovo kulturno in jezikovno raznovrstnost.**
5. Kot je določeno v členu ~~23~~, se bodo cilji celostnega programa **vseživljenjskega učenja** izvajali v okviru štirih sektorskih programih, enega transverzalnega programa in programa Jean Monet, v nadaljnjem besedilu „~~specifičnih~~ **podprogrami**“.
6. Ta sklep se bo izvajal v obdobju med 1. januarjem 2007 in 31. decembrom 2013. Vendar pa se pripravljali ukrepi, med drugim tudi sklepi Komisije v skladu s členom 9, lahko izvajajo od začetka veljavnosti tega sklepa.
- ~~7. Določila te odločbe, ki se nanašajo na Celostni program, urejajo tudi specifične programe, za katere bodo veljala specifična določila.~~

Člen 32

Opredelitve

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve:

- 1. „predšolski“ pomeni organizirane izobraževalne dejavnosti pred začetkom obvezne osnovne šole;
- 2. „učenec“ je oseba, ki je vključena v izobraževanje v šoli;
- 3. „šola“ označuje vse vrste ustanov, ki ponujajo splošno (predšolsko izobraževanje, osnovnošolsko ali srednješolsko), poklicno in strokovno izobrazbo ter izjemoma, v

sklopu ukrepov za spodbujanje učenja jezikov, nešolske ustanove, ki ponujajo vajeniško usposabljanje;

4. „učitelji/izobraževalno osebje“ so osebe, ki so v sklopu dolžnosti neposredno vključene v **izobraževalni proces** postopke izobraževanja v državah članicah;
5. **„učitelji“ so osebe, ki so v sklopu dolžnosti neposredno vključene v postopke poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državah članicah;**
- ~~56.~~ „študent“ je oseba, ki je vpisana v visokošolsko ustanovo ne glede na področje študija, ki je vključena v visokošolski študij, da bi si pridobila **priznano** diplomo ali naziva e-**drugo priznane kvalifikacije terciarnega izobraževanja**, vključno z doktorskim študijem;
7. **„pripravnik“ je oseba, ki je vključena v poklicno usposabljanje, in sicer bodisi v ustanovi za usposabljanje ali izobraževalni organizaciji bodisi na delovnem mestu;**
8. **„odrasli učeči“ je slušatelj, ki se udeležuje izobraževanja odraslih;**
9. **„osebe na trgu dela“ so delavci, samozaposleni ali osebe, ki iščejo zaposlitev;**
- ~~610.~~ „visokošolska ustanova“ je:
 - (a) kakršna koli visokošolska ustanova, ki deluje **v skladu z** nacionalno zakonodajo ali prakso in **nudi** kvalifikacije in diplome na tej ravni **priznane diplome ali druge priznane kvalifikacije, pridobljene v okviru terciarnega izobraževanja**, ne glede na to, kako se take ustanove v državah članicah imenujejo;
 - (b) katera koli ustanova, ki izvaja ~~nadaljevalno poklicno usposabljanje na ravneh 5 in 6 Mednarodne standardne klasifikacije (ISCED)~~, **ki v skladu z nacionalno zakonodajo ali prakso nudi poklicno izobraževanje ali usposabljanje na terciarni stopnji;**
- ~~711.~~ „Joint Masters“ pomeni magistrsko visokošolsko izobraževanje, ki:
 - (a) vključuje vsaj tri visokošolske ustanove iz treh različnih držav članic;
 - (b) izvaja študijski program, ki vključuje obdobje študija v vsaj dveh od teh treh ustanov;
 - (c) ima vgrajene mehanizme za priznavanje obdobja študija v partnerskih ustanovah, ki temeljijo na evropskem sistemu za prenašanje kreditnih točk ali so z njim združljiva;
 - (d) se konča s skupno, dvojno ali večkratno diplomo, ki jo podelijo sodelujoče ustanove, ki jo priznavajo ali akreditirajo države članice;
- ~~8.~~ „začetno poklicno usposabljanje“ ~~označuje katero koli obliko začetnega poklicnega usposabljanja, naj gre za strokovno in poklicno poučevanje, vajeništvo ter k~~

poklicnemu usmerjeno izobraževanje, ki prispeva k doseganju poklicne kvalifikacije, ki jo priznavajo ustrezni organi države članice, v kateri je pridobljena;

~~9.~~ „nadaljevalno poklicno usposabljanje“ je kakršno koli poklicno usposabljanje, ki se ga udeleži oseba znotraj Skupnosti v delovni karieri;

12. „poklicno usposabljanje“ označuje katero koli obliko poklicnega izobraževanja ali usposabljanja, vključno s strokovnim in poklicnim poučevanjem ter vajeništvom, ki prispeva k doseganju poklicne kvalifikacije, ki jo priznavajo ustrezni organi države članice, v kateri je pridobljena, kot tudi katero koli drugo poklicno izobraževanje ali usposabljanje, v katerega se osebe vključujejo v okviru svoje poklicne poti;

~~10~~**13.** „izobraževanje odraslih“ označuje vse oblike nepoklicnega učenja odraslih – formalne, neformalne ali informalne narave;

~~11~~**14.** „študijski obisk“ je kratkotrajen obisk, namenjen študiju posebnega vidika vseživljenjskega učenja v drugi državi članici in izmenjavi dobre prakse ali učenju nove metodologije ali znanja;

~~12~~**15.** „mobilnost“ je selitev v drugo državo **preživljanje določenega obdobja v drugi državi članici** zaradi študija, delovnih izkušenj, drugih dejavnosti učenja ali poučevanja ali sorodnih administrativnih dejavnosti, ustrezno podprta s pripravami **ali izpopolnjevanjem** v jeziku gostitelja **ali delovnem jeziku**;

~~13~~**16.** „praksa“ pomeni bivanje **zadrževanje določenega obdobja** v podjetju ali organizaciji v drugi državi članici, ustrezno podprto s pripravami **ali izpopolnjevanjem** v jeziku gostitelja **ali delovnem jeziku**, **da bi se posameznikom omogočilo boljše prilagajanje na zahteve trga dela na ravni Skupnosti, da bi tako razvili specifične spretnosti ali in** izboljšali razumevanja ekonomske in socialne kulture zadevne države **v smislu pridobivanja delovnih izkušenj**;

~~14~~**17.** „enostranski“ pomeni eno ustanovo;

~~15~~**18.** „dvostranski“ pomeni partnerje iz dveh držav članic;

~~16~~**19.** „večstranski“ pomeni partnerje iz vsaj treh držav članic. Komisija ima lahko združenja ali druge organe, v katerih so člani iz vsaj treh držav članic, za večstranske;

~~17~~**20.** „partnerstvo“ je dvostranski ali večstranski sporazum skupine ustanov ali organizacij iz različnih držav članic o izvajanju skupnih evropskih dejavnosti na področju vseživljenjskega učenja;

~~18~~**21.** „omrežje“ je formalno ali neformalno združenje organov, ki delujejo znotraj določenega področja, discipline ali sektorja vseživljenjskega učenja;

~~19~~**22.** „projekt“ je skupna dejavnost **z opredeljenim ciljem**, pri kateri sodelujejo formalna ali neformalna združenja organizacij ali institucij;

~~20~~**23.** „koordinator projekta“ je organizacija ali ustanova, pristojna za izvajanje projekta večstranskega združenja, ki s Komisijo podpiše sporazum o dotaciji;

- ~~21~~**24.** „projektni partnerji“ so organizacije ali ustanove, razen koordinatorja, ki sestavljajo večstransko združenje;
- ~~22~~**25.** „podjetje“ je podjetje, **ki se** v javnem ali zasebnem sektorju **ukvarja z gospodarsko dejavnostjo**, ne glede na velikost, pravni status ali ekonomski sektor, v katerem deluje, ~~in vse vrste ekonomskih dejavnosti~~; skupaj s socialno ekonomijo;
- ~~23~~**26.** „socialni partnerji“ so, na nacionalni ravni organizacije delodajalcev in delavcev, ki delujejo v skladu z nacionalnimi zakoni in/ali praksami, na ravni Skupnosti pa so to organizacije delodajalcev in delavcev, ki se socialnega dialoga udeležujejo na ravni Skupnosti;
- ~~24.~~ „ponudnik učenja“ je vsaka ustanova ali organizacija, ki ponuja vseživljenjsko učenje v skladu s celostnim programom ali znotraj meja specifičnih programov tega programa;
- ~~25~~**27.** „usmerjanje in svetovanje“ pomeni širok spekter dejavnosti, npr. obveščanje, oceno, usmeritev in svetovanje v pomoč učencem, **učiteljem in drugemu osebju** pri odločitvah v zvezi s programi izobraževanja in usposabljanja oziroma zaposlitvenimi možnostmi;
- ~~26~~**28.** „širjenje in izkoriščanje rezultatov“ so dejavnosti, ki zagotavljajo, da so rezultati Celostnega programa **vseživljenjskega učenja** in njegovi predhodniki ustrezno priznani, predstavljeni in izvedeni;
- ~~27~~**29.** „vseživljenjsko učenje“ pomeni vse vrste splošne izobrazbe, poklicno izobraževanje in usposabljanje, neformalno izobraževanje in informalno učenje v življenju, ki izboljša znanje, spretnosti in sposobnosti za doseganje osebnih, civilnih, družbenih in/ali zaposlitvenih ciljev. Vključuje izvajanje storitev svetovanja in usmerjanja.

Člen 23

Podprogrami

1. Sektorski **pod**programi so:
 - (a) program Comenius, ki pokriva potrebe po poučevanju in učenju vseh udeležencev predšolske ter šolske izobrazbe do konca srednje izobrazbe in ustanove in organizacije, ki izvajajo tako izobraževanje;
 - (b) program Erasmus, ki pokriva potrebe po poučevanju in učenju vseh udeležencev visokošolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja ter usposabljanja na ravni izobraževanja odraslih, ne glede na trajanje izobraževanja ali kvalifikacijo, in tudi doktorske študije ter ustanove in organizacije, ki izvajajo **ali omogočajo** takšno izobraževanje in usposabljanje;
 - (c) program Leonardo da Vinci, ki pokriva potrebe po poučevanju in učenju vseh udeležencev poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ~~skupaj z začetnim in nadaljevalnim poklicnim usposabljanjem, ki ne vključuje visokošolskega izobraževanja in usposabljanja odraslih~~, **razen na terciarni stopnji**, ter ustanove in organizacije, ki izvajajo ali omogočajo tako izobraževanje;

- (d) program Grundtvig, ki pokriva potrebe po poučevanju in učenju vseh udeležencev izobraževanja odraslih ter vse ustanove in organizacije, ki izvajajo ali omogočajo tako izobraževanje.
2. Transverzalni program bo zajemal štiri ključne dejavnosti:
- (a) politiko sodelovanja **in inovativnosti** v vseživljenjskem učenju ~~znotraj Skupnosti~~;
 - (b) spodbujanje učenja jezikov;
 - (c) razvijanje inovativnih vsebin, ki temeljijo na informacijski in komunikacijski tehnologiji, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje;
 - (d) širjenje in izkoriščanje rezultatov dejavnosti, ki jih podpira program ter prejšnji sorodni programi, in izmenjava dobre prakse.
3. Program Jean Monnet podpira ustanove in dejavnosti na področju evropske integracije. Obsega tri ključne dejavnosti:
- (a) dejavnost Jean Monnet;
 - (b) dotacije za poslovanje v podporo določenim ustanovam, ki se ukvarjajo z vprašanji evropske integracije;
 - (c) dotacije za poslovanje v podporo drugim evropskim ustanovam in zvezam na področju izobraževanja in usposabljanja.

4. ~~Kot dodatek k ciljem iz člena 1 bodo specifični programi vsebovali naslednje cilje:~~

~~program Comenius:~~

- ~~(i) razvijanje razumevanja med mladimi in izobraževalnim osebjem o pestrosti evropskih kultur in njeni vrednosti;~~
- ~~(ii) pomoč mladim pri pridobivanju osnovnih življenjskih znanj in sposobnosti, ki so potrebni za njihov osebni razvoj, za prihodnje zaposlovanje in za aktivno evropsko državljanstvo;~~

~~program Erasmus:~~

- ~~(i) podpiranje pri uresnitvi evropskega visokošolskega območja;~~
- ~~(ii) spodbujanje prispevanja visokošolskega in nadaljevalnega poklicnega izobraževanja k postopku inovacije;~~

~~program Leonardo da Vinci: pospeševanje prilagajanja spremembam trga dela in razvoju potreb po znanju;~~

~~program Grundtvig:~~

- ~~(i) odzivanje na izobraževalne izzive starejšega dela evropskega prebivalstva;~~

~~(ii) pomoč odraslim pri iskanju alternativnih poti do izboljšanja znanja in sposobnosti;~~

~~transverzalni program:~~

~~(i) spodbujanje evropskega sodelovanja na področjih, ki pokrivajo dva ali več sektorskih programov;~~

~~(ii) pospeševanje zблиževanja sistemov izobraževanja in usposabljanja držav članic;~~

~~(d) program Jean Monnet:~~

~~(i) spodbujanje dejavnosti poučevanja, raziskovanja in razmišljanja na področju študij evropske integracije;~~

~~(ii) podpiranje obstoja ustrezne vrste ustanov in združenj, ki se osredotočajo na teme, povezane z evropsko integracijo ter izobraževanjem in usposabljanjem z evropsko perspektivo.~~

Člen 4

Dostop do celostnega programa vseživljenjskega učenja

Celostni **Program vseživljenjskega učenja** je še posebej namenjen:

- (a) učencem, študentom, pripravnikom in odraslim učencem;
- (b) **učiteljem, inštruktorjem in drugemu osebju**, ki se ukvarjajo s katerim koli vidikom vseživljenjskega učenja;
- (c) osebam na trgu dela;
- (d) **ustanovam ali organizacijam, ki omogočajo priložnosti za izobraževanje v smislu programa vseživljenjskega učenja ali v okviru svojih podprogramov;**
- (e) osebam in organom, pristojnim za sisteme in politike v zvezi s katerim koli vidikom vseživljenjskega učenja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
- (f) podjetjem, socialnim partnerjem in njihovim organizacijam na vseh ravneh, tudi trgovskim organizacijam in gospodarskim zbornicam;
- (g) organom, ki ponujajo storitve usmerjanja, svetovanja in obveščanja v zvezi s katerim koli vidikom vseživljenjskega učenja;
- (h) združenjem, ki delujejo na področju vseživljenjskega učenja, skupaj z združenji študentov, pripravnikov, učencev, staršev in odraslih učencev;
- (i) raziskovalnim centrom in organom, ki se ukvarjajo z vseživljenjskim učenjem;

- (j) nepridobitnim organizacijam, prostovoljnim organom in nevladnim organizacijam (NVO-jem).

Člen 5

Dejavnosti Skupnosti

1. Celostni Program vseživljenjskega učenja podpira naslednje aktivnosti:
 - (a) mobilnost oseb v vseživljenjskem učenju ~~v Evropi~~;
 - (b) dvostranska in večstranska partnerstva;
 - (c) večstranske projekte, namenjene zlasti ~~izboljšanju nacionalnih sistemov izobraževanja in usposabljanja~~ spodbujanju kakovosti sistemov izobraževanja in usposabljanja, z nadnacionalnim prenosom inovativnosti;
 - (d) enostranske in nacionalne projekte;
 - (e) večstranske projekte in omrežja;
 - (f) opazovanje in analizo politik ter sistemov na področju vseživljenjskega učenja, vzpostavitvev in stalno izboljševanje referenčnih materialov, vključno z raziskavami, statističnimi podatki, analizami in pokazatelji, dejavnosti v podporo preglednosti in priznavanju kvalifikacij ter predhodnega učenja, in dejanja v podporo sodelovanju pri zagotavljanju kakovosti;
 - (g) dotacije za poslovanje, s katerimi se financirajo nekateri stroški za poslovanje in upravni stroški organizacij, ki so dejavne na področju, ki ga pokriva Celostni program vseživljenjskega učenja.
 - (h) druge pobude, ki se skladajo s cilji Celostnega programa vseživljenjskega učenja („Spremljevalni ukrepi“).
2. Podpora Skupnosti se lahko dodeli za pripravljalne obiske za katere koli dejavnosti iz tega člena.
3. Komisija lahko organizira seminarje, konference ali sestanke, ki olajšujejo izvajanje Celostnega programa vseživljenjskega učenja, in se loti ustreznih dejavnosti obveščanja, objavljanja in razširjanja ter dejavnosti za boljšo prepoznavnost programa kakor tudi programov nadziranja in ovrednotenja.
4. Dejavnosti iz tega člena se lahko izvajajo prek razpisov za oddajo predlogov, javnih razpisov ali pa neposredno s strani Komisije.

Člen 6

Naloge Komisije in držav članic

1. Komisija zagotovi uspešno in učinkovito izvajanje dejavnosti Skupnosti iz Celostnega programa vseživljenjskega učenja.

2. Države članice

- (a) sprejmejo ustrezne ukrepe za učinkovito izvajanje Celostnega programa vseživljenjskega učenja na ravni držav članic, in upoštevajo vse strani, ki so povezane s katerim koli vidikom vseživljenjskega učenja v skladu z nacionalno prakso ali zakonodajo;
- (b) ustanovijo ali določijo in nadzirajo ustrezno strukturo za usklajeno upravljanje izvajanja dejavnosti Celostnega programa vseživljenjskega učenja na ravni države članice (nacionalnih agencij), skupaj z upravljanjem proračuna, v skladu z določili člena 54(2)(c) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002²³ in določili člena 38 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002²⁴, v skladu z naslednjimi merili:
- (i) organizacija, ki je ustanovljena ali določena kot nacionalna agencija, mora biti pravna oseba ali del pravne osebe, ki jo urejuje zakonodaja zadevne države članice. Ministrstvo ne more biti imenovano za nacionalno agencijo.
 - (ii) vsaka nacionalna agencija morajo imeti ~~zadostno število osebja za~~ izvajanje svojih nalog ustrezno osebje z ustreznimi strokovnimi in jezikovnimi znanji, ki so potrebna za delo v okolju mednarodnega sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja;
 - (iii) imeti morajo ustrezno infrastrukturo, kar še posebej velja za informatiko in komunikacije;
 - (iv) delovati morajo v upravnem okviru, ki jim omogoča zadovoljivo izvajanje nalog in izogibanje konfliktom interesov;
 - (v) morajo imeti možnost, da uporabijo pravila finančnega upravljanja in pogodbene pogoje na ravni Skupnosti;
 - (vi) dati morajo ustrezna finančna jamstva, ki jih po možnosti izda javna oblast, ~~njihove~~ njene upravljaljske zmogljivosti pa morajo ustrezati ravni sredstev Skupnosti, katerih upravljanje ~~bo~~ izvajala;
- (c) prevzeti morajo odgovornost za pravilno upravljanje s strani nacionalnih agencij iz zgornjega pododstavka (b) s sredstvi, prenesenimi nacionalnim agencijam v podporo projektom, zlasti pa morajo nacionalne agencije spoštovati načela preglednosti, enakega obravnavanja in izogibanje dvojnemu financiranju z drugimi sredstvi Skupnosti, in obvezo o spremljanju projektov in povračilo sredstev, ki jih morajo vrniti upravičenci;
- (d) sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev revizijskega in finančnega nadzora nacionalnih agencij iz pododstavka (b) zgoraj ter zlasti:

²³ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

²⁴ UL L 357, 31.12.2002, str. 1.

- (i) pred začetkom delovanja mora nacionalna agencija Komisiji predložiti potrebna zagotovila o obstoju, ustreznosti in pravilnem delovanju agencije, v skladu s pravili dobrega finančnega poslovanja, uporabljenimi postopki, nadzornimi sistemi, računovodskimi sistemi in postopki javnih naročil in dodeljevanjem dotacij;
- (ii) Komisiji vsako leto predložiti izjavo o zanesljivosti finančnih sistemov in postopkov nacionalnih agencij ter korektnosti svojega računovodstva;
- (e) v primeru nepravilnosti, malomarnosti ali goljufije v zvezi z nacionalno strukturo, ki je bila ustanovljena ali določena v pododstavku (b) zgoraj, in kadar je potrebno, lahko Komisija izterja nacionalno agencijo, je agencija odgovorna za sredstva, ki niso v celoti povrnjena;
- (f) na zahtevo Komisije določiti ~~ponudnike učenja~~ ustanove ali organizacije, ki omogočajo priložnosti za učenje ali vrste ~~ponudnikov učenja~~ **takšnih ustanov ali organizacij**, ki bodo imele pravico do udeležbe ~~Celostnega~~ programa **vseživljenjskega učenja** na njihovih ozemljih;
- (g) **si prizadevati za sprejetje vseh ustreznih ukrepov**, ki bi zagotovili odpravo pravnih in administrativnih ovir za pravilno delovanje ~~Celostnega~~ programa **vseživljenjskega učenja**;
- (h) zagotoviti, da se morebitne sinergije z drugimi programi Skupnosti ter finančnimi instrumenti in drugimi ustreznimi programi, ki potekajo v zadevni državi članici, izvajajo na ravni države članice.

3. Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi

- (a) prehod dejavnosti, ki se izvajajo v okviru predhodnih programov na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, k dejavnostim, ki se bodo izvajale v okviru ~~Celostnega~~ programa **vseživljenjskega učenja**;
- (b) ustrezno zaščito finančnih interesov Skupnosti, še posebej z uvajanjem učinkovitih, sorazmernih in odvrtačnih ukrepov ter administrativnih pregledov in kazni;
- (c) utrezne informacije, oglaševanje in spremljanje dejavnosti, ki jih podpira ~~Celostni~~ program **vseživljenjskega učenja**;
- (d) **zbiranje, analizo in obdelavo podatkov, ki so na voljo za merjenje rezultatov in učinkov programa ter za spremljanje in ocenjevanje dejavnosti v skladu s členom 15;**
- (e) **širjenje rezultatov predhodne generacije programov izobraževanja in usposabljanja ter programa vseživljenjskega učenja.**

Člen 7

Udeležba tretjih držav

1. Celostni V programu **vseživljenjskega učenja** lahko sodelujejo:
 - (a) države EFTA, ki so članice EGP, pod pogoji, določenimi v Sporazumu EGP;
 - (b) ~~Turčijo in~~ Države kandidatke ~~centralne in vzhodne~~ Evrope, ki imajo koristi od predpristopne strategije, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji, ~~in določili za sodelovanje teh držav v programih Skupnosti, ki so ustanovljeni z ustreznim Okvirnim sporazumom in z odločbami pridružitvenega sveta~~ **določenimi v okvirnih sporazumih o sodelovanju v programih Skupnosti, ki so bili sklenjeni s temi državami;**
 - (c) države zahodnega Balkana, v skladu z določbami, ki bodo za te države določene po ustanovitvi okvirnih sporazumov, ki ~~urejajo~~ **predvidevajo** njihovo sodelovanje v programih Skupnosti;
 - (d) Švicarsko konfederacijo, na podlagi dvostranskega sporazuma, ki bo sklenjen s to državo.
2. Ključna dejavnost 1 programa Jean Monnet iz člena **3**(3)(a) bo prav tako na voljo za visokošolske ustanove v kateri koli tretji državi.
3. Tretje države, ki bodo sodelovale v Celostnem Programu **vseživljenjskega učenja**, bodo zavezane k izpolnjevanju vseh dolžnosti in vseh nalog iz tega sklepa v zvezi z državami članicami.

Člen 8

Mednarodno sodelovanje

V okviru ~~s Celostnim~~ Programa **vseživljenjskega učenja** in v skladu s členom 9 lahko Komisija sodeluje s tretjimi državami ter ustreznimi mednarodnimi organizacijami, zlasti s Svetom Evrope, z Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) ter Organizacijo ZN za izobraževanje, kulturo in znanost (UNESCO).

Poglavje II

Vzpostavitev ~~Celostnega~~ Programa vseživljenjskega učenja

Člen 9

Izvedbeni ukrepi

1. Ukrepe, potrebne za izvajanje ~~Celostnega~~ Programa vseživljenjskega učenja v zvezi s spodaj navedenimi zadevami, sprejme Komisija v skladu postopkom upravljanja iz člena 10(2):
 - (a) letni delovni načrt, vkjučno s prednostnimi nalogami;
 - (b) letni proračun in razporeditev sredstev med in v okviru podprogramov;
 - (c) splošne smernice za izvajanje podprogramov (vkjučno z določili glede narave dejavnosti, njihovega trajanja in ravno financiranja, merili za izbor in postopki;
 - (d) predlogi Komisije za izbor zahtevkov za večstranske projekte in omrežja v skladu s členom 33(1)(b) in (c);
 - (e) predlogi Komisije za izbor aktivnosti, določene v členih 5(1)(c) in 5(1)(e), ki niso zajete v predhodni pododstavek ter aktivnosti iz pododstavkov (f), (g) in (h) zadevnega člena, za katere predlagana podpora Skupnosti presega 1 milijon EUR;
 - (f) opredelitev zadevnih vlog in prisojnosti Komisije, držav članic in nacionalnih agencij v zvezi z „postopki nacionalnih agencij“, določenih v Prilogi;
 - (g) razporeditev sredstev med države članice za dejavnosti, ki jih upravlja „postopek 1 nacionalne agencije“ iz Priloge;
 - (h) sporazume za zagotavljanje notranje doslednosti v ~~Celostnega~~ Programu vseživljenjskega učenja;
 - (i) sporazume za nadziranje in ovrednotenje ~~Celostnega~~ Programa vseživljenjskega učenja in podprogramov in za razširjanje in prenos rezultatov.

2. Ukrepi, potrebni za izvajanje vseh zadev ~~v naslovu I~~, razen tistih, ki so navedene v odstavku 1 tega člena, bodo sprejeti v skladu s posvetovalnim postopkom iz člena 10(3).

Člen 10

Odbor

1. Komisiji bo pomagal odbor, v nadaljnjem besedilu „Odbor“.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju člena 8 Sklepa.
Obdobje iz člena 4(3) Sklepa 1999/468/ES traja dva meseca.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa 1999/468/ES uporabljata člena 3 in 7 Sklepa.
4. Odbor sprejme svoj poslovnik.
5. Države članice ne smejo zastopati osebe, zaposlene v nacionalnih agencijah iz člena 6(2)(b) ali pa osebe, ki so za te agencije operativno pristojne.

Člen 11

Socialni partnerji

1. V postopku posvetovanja z Odborom o kateri koli zadevi v zvezi z uporabo tega sklepa o poklicnem izobraževanju in usposabljanju lahko predstavniki socialnih partnerjev, ki jih na podlagi predlogov evropskih socialnih partnerjev imenuje Komisija, sodelujejo pri delu Odbora kot opazovalci. Število takih opazovalcev je enako številu predstavnikov držav članic.
2. Ti opazovalci imajo pravico zahtevati, da se njihovo mnenje zabeleži v zapisniku sestanka Odbora.

Člen 12

Horizontalne politike

Pri izvajanju ~~Celostnega~~ Programa **vseživljenjskega učenja** je treba ustrezno zagotoviti, da se politika Skupnosti v zvezi z podporo horizontalnih politik v celoti podpre, in zlasti s:

- (a) spodbujanjem zavedanja pomembnosti kulturne **in jezikovne** raznovrstnosti in številnih kultur v Evropi, pa tudi potreb po premagovanju **predsodkov** , rasizma in ksenofobije;
- (b) oblikovanjem ponudb za učence s posebnimi potrebami in zlasti s pomočjo pri spodbujanju vključevanja v redne procese izobraževanja in usposabljanja;
- ~~(c) s spodbujanjem zavesti o pomembnosti prispevanja k trajnostnemu gospodarskemu razvoju;~~
- (c) spodbujanjem enakosti med spoloma in prispevanju k odpravljanju vseh oblik diskriminacije zaradi spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

Člen 13

Skupne dejavnosti

~~Kot del postopka gradnje Evrope znanja so lahko dejavnosti, ki jih podpira Celostni program, izvajane v skladu s postopki iz člena 10(2) skupaj s sorodnimi programi in dejavnostmi Skupnosti, še posebej tistimi na področjih kulture, medijev, mladine, raziskav in razvoja, zaposlovanja, podjetništva, okolja ter informacijskih in komunikacijskih tehnologij.~~

Člen 1413

Doslednost in združljivost z drugimi politikami

1. Komisija v sodelovanju držav članic zagotavlja skupno doslednost in združljivost **z delovnim programom „Izobraževanje in usposabljanje 2010“** in z ostalimi ustreznimi politikami Skupnosti, instrumenti in dejavnostmi, zlasti s ~~z Evropskim socialnim skladom, z dejavnostmi Okvirnega programa Skupnosti na področju človeških virov in mobilnosti ter raziskav in razvoja, ter s statističnim programom Skupnosti~~ **s tistimi na področjih kulture, medijev, mladine, raziskav in razvoja, zaposlovanja, priznavanja kvalifikacij, podjetništva, okolja, informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter statističnega programa Skupnosti.**

Komisija, **v sodelovanju z državami članicami**, zagotavlja učinkovito povezavo med ~~Celostnim Programom~~ **vseživljenjskega učenja** in programi in dejavnostmi na področju izobraževanja in usposabljanja, ki se izvaja v okviru predpristopnih instrumentov Skupnosti, drugih sodelovanj s tretjimi državami in pristojnih mednarodnih organizacij.

2. Komisija Odbor redno obvešča o drugih ustreznih pobudah Skupnosti na področju vseživljenjskega učenja, med drugim tudi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami.
3. Pri izvajanju dejavnosti ~~Celostnega Programa~~ **vseživljenjskega učenja** Komisija in države članice upoštevajo prednostne naloge, opredeljene v ~~smernic~~ **zaposlovanja celostnih smernicah za zaposlovanje**, ki jih je sprejel Svet kot del ~~usklajene zaposlitvene strategije~~ **Lizbonskega partnerstva za rast in delovna mesta.**
4. V partnerstvu z evropskimi socialnimi partnerji si Komisija prizadeva za razvoj ustreznega usklajevanja ~~Celostnega Programa~~ **vseživljenjskega učenja** in socialnega dialoga na ravni Skupnosti, tudi s ~~sektorskimi ravni~~ **v različnih gospodarskih sektorjih.**
5. Pri izvajanju ~~Celostnega Programa~~ **vseživljenjskega učenja** Komisija zagotovi ustrezno pomoč Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop) na področjih v zvezi z njegovo pristojnostjo in v skladu s sporazumi iz Sklepa (EGS) št. 337/75 Sveta²⁵. Komisija lahko po potrebi prav tako zagotovi podporo Evropske

²⁵ UL L 39, 13.2.1975, str. 1.

fundacije za usposabljanje v okviru mandata in v skladu z določbami Uredbe Sveta (EGS) št. 1360/90²⁶.

6. Komisija Svetovalni odbor za poklicno usposabljanje redno obvešča o ustreznem napredku ~~znotraj programa Leonardo da Vinci~~ **na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.**

²⁶ UL L 131, 23.5.1990, str. 1.

Poglavje III Finančne določbe – Vrednotenje

Člen 1514

Financiranje

1. **Okvirni** finančni načrt za izvajanje ~~Celostnega programa tega sklepa za obdobje sedmih let od 1. januarja 2007~~ je določen v obsegu ~~13.620~~ **6 970** milijonov EUR. **V tem okviru dodeljena sredstva** zneski za programe Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci in Grundtvig, ne smejo biti nižja od sredstev, določenih v točki B. ~~810~~ Priloge. Te ~~zneske~~ **dodelitve** lahko Komisija spremeni v skladu s postopki iz člena 10(2). 2. Največ 1 % proračuna ~~Celostnega Programa~~ **vseživljenjskega učenja** je lahko namenjeno podpori sodelovanja v dejavnostih sodelovanja v partnerstvu, projektih in omrežjih, ki so organizirane pod okriljem ~~Celostnega Programa~~ **vseživljenjskega učenja** s strani partnerjev iz tretjih držav, ki ne sodelujejo v ~~Celostnem Programu~~ **vseživljenjskega učenja** v skladu z določili člena 7.
3. Letno razdelitev proračunskih sredstev odobri proračunski organ v mejah finančnega ~~predvidevanja~~ **okvira**.

Člen 1615

Spremljanje in vrednotenje

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami redno spremlja **in ocenjuje uresničevanje ciljev Celostni Programa vseživljenjskega učenja** ~~in sodelovanje med državami članicami. Spremljanje vsebuje poročila iz odstavka 4 in specifične dejavnosti.~~
2. Komisija organizira redna neodvisna zunanja vrednotenja ~~Celostnega Programa~~ **vseživljenjskega učenja in redno objavlja statistične podatke o spremljanju napredka.**
3. **Pri izvajanju programa je treba upoštevati ugotovitve in vrednotenje Programa vseživljenjskega učenja in predhodnih programov usposabljanja in izobraževanja.**
4. Države članice Komisiji do 30. junija 2010 in 30. junija 2015 predložijo poročila o izvajanju in vplivih ~~Celostnega Programa~~ **vseživljenjskega učenja.**
5. Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži:
 - (a) vmesno poročilo o vrednotenju doseženih rezultatov in o kvalitativnih in kvantitativnih vidikih izvajanja ~~Celostnega Programa~~ **vseživljenjskega učenja, vključno z analizo doseženih rezultatov,** do 31. marca 2011,

- (b) sporočilo o nadaljnem poteku Celostnega Programa vseživljenjskega učenja do 31. decembra 2011,
- (c) poročilo o naknadnem vrednotenju do 31. marca 2016.

NASLOV II

POSEBNI PODPROGRAMI

Poglavje I Program Comenius

Člen ~~17~~16

Dostop do programa Comenius

V okviru Celostnega Programa vseživljenjskega učenja je program Comenius namenjen:

- (a) učencem ~~predšolske in~~ v šolskem izobraževanju do konca srednjega izobraževanja;
- (b) šolam, ki jih določijo države članice;
- (c) ~~učiteljskemu, podpornemu in administrativnemu~~ **učiteljem in drugemu** osebju teh šol;
- (d) združenjem, **nepridobitnim organizacijam, nevladnim organizacijam** in predstavnikom, udeleženi v šolskem izobraževanju;
- (e) ~~javnim in zasebnim organizacijam~~ **osebam in organom**, ki so odgovornej za organiziranje in izvajanje izobraževanja na lokalnih, regionalnih in nacionalnih ravneh;
- (f) raziskovalnim centrom in organom, ki se ukvarjajo z vseživljenjskim učenjem;
- (g) visokošolskim ustanovam;
- (h) **organom, ki ponujajo storitve usmerjanja, svetovanja in obveščanja.**

Člen ~~18~~17

Operativni cilji Cilji programa Comenius

1. Poleg ciljev Celostnega Programa vseživljenjskega učenja iz člena 1 in 2 **člena 1** so operativni **posebni** cilji programa Comenius:

- (a) **razvijanje znanja in razumevanja med mladimi in izobraževalnim osebjem o pestrosti evropskih kultur in jezikov ter njeni vrednosti;**
- (b) **pomoč mladim pri pridobivanju osnovnih znanj in spretnosti, ki so potrebna za njihov osebni razvoj, za prihodnje zaposlovanje in za dejavno evropsko državljanstvo;**

2. Operativni cilji programa so:

- (a) ~~povečanje količine in izboljšanje kakovosti izmenjav~~ **izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti** za učencev in učiteljskega osebja v različnih državah članicah;
- (b) ~~povečanje količine in izboljšanje kakovosti~~ **izboljšanje kakovosti in povečanje števila** partnerstev med šolami v različnih državah članicah, tako da bi vsaj en učenec od dvajsetih bil vključen v skupne izobraževalne dejavnosti v obdobju programa **vključili 3 milijone učencev**;
- (c) spodbujanje učenja drugega tujega jezika **živih tujih jezikov**;
- (d) **podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na informacijski in komunikacijski tehnologiji**;
- (e) ~~okrepitev~~ **izboljšanje** kakovosti in okrepiti evropsko razsežnost usposabljanja učiteljev;
- (f) izboljšanje **podpreti izboljšave na področju** pedagoških pristopov in upravljanja šol.

Člen 1918

Dejavnosti programa Comenius

1. Program Comenius lahko podpira naslednje dejavnosti:

- (a) mobilnost posameznikov iz člena 5(1)(a). Pri urejanju ali podpiranju organiziranja take mobilnosti se sprejmejo ustrezni pripravljalni ukrepi, zagotovi pa se tudi zadosten nadzor in podpora za mlade osebe v mobilnosti. Taka mobilnost lahko vključuje:
 - (i) izmenjavo učencev in osebja;
 - (ii) **mobilnost učencev v šolah in** prakso v šolah in podjetjih ~~na tujem za učence ali učiteljsko osebje~~;
 - (iii) udeležbo pri usposabljanjih za učitelje **in drugo pedagoško osebje**;
 - (iv) študij in pripravljalni obiski za mobilnost, partnerstvo, dejavnosti projektov ali omrežja;
 - (v) pomočniške dejavnosti za učitelje in morebitne učitelje.
- (b) dvostranska in večstranska partnerstva iz člena 5(1)(b) med:
 - (i) šolami („“) da bi razvijali skupne projekti učenja ~~med~~ **za učence in njihove učitelje (partnerstva med šolami „Comenius“)**;

- (ii) med organizacijami, odgovornimi za različne vidike šolskega izobraževanja, z namenom pospeševanja regionalnega sodelovanja („regionalno partnerstvo Comenius“);**
- (c) **večstranske projekte iz člena 5(1)(c), ki so namenjeni zlasti izboljšanju sistemov šolskega izobraževanja odraslih prek prenosa inovacij in dobre prakse;**
- (d) za večstranske projekte sodelovanja iz člena 5(1)(e). Vključujejo lahko projekte, ki so namenjeni:
- (i) razvijanju, predstavljanju in razširjanju **najboljših izobraževalnih praks, vključno z novimi metodami** ali gradivi za poučevanje;
- (ii) razvijanju ali izmenjavi izkušenj s sistemi, ki zagotavljajo podatke ali usmerjanje, posebej prilagojene učencem, **učiteljem ali drugemu osebju**, ki jih zadeva program Comenius;
- (iii) razvijanju, predstavljanju in razširjanju novih programov za usposabljanje učiteljev ali vsebin programov;
- (e) omrežjem iz člena 5(1)(e). Vključujejo lahko omrežja, ki so namenjena:
- (i) razvijanju izobraževanja v disciplini ali na področju, kjer delujejo, v njihovo korist ali korist širšega izobraževanja;
- (ii) pridobivanju in razširjanju ustrezne dobre prakse in inovacij;
- (iii) omogočanje podpore za teme projektov in partnerstev, ki jih ustanovijo drugi;
- (iv) spodbujanje razvoja analiz potreb in praktičnih uporab teh analiz znotraj šolskega izobraževanja;
- (f) drugim pobudam, ki so namenjene spodbujanju ciljev programa Comenius iz člena 5(1)(h) („Spremljevalni ukrepi“).
2. Operativne podrobnosti dejavnosti iz odstavka 1 bodo določene v skladu s postopkom iz člena 10(2).

Člen 20~~19~~

Proračun programa Comenius

Vsaj ~~85~~**80** % proračuna programa Comenius je namenjenih podpiranju mobilnosti iz člena ~~19~~**18**(1)(a) in za partnerstva Comenius iz člena ~~19~~**18**(1)(b).

Člen 21

Izvedbeni ukrepi

1. ~~Ukrepe, potrebne za izvajanje programa Comenius v zvezi s spodaj navedenimi zadevami, sprejme Komisija v skladu postopkom upravljanja iz člena 10(2):~~
 - (a) ~~letni delovni načrt;~~
 - (b) ~~letni proračun in razporeditev sredstev med različnimi dejavnostmi programa Comenius;~~
 - (c) ~~splošne smernice za izvajanje programa Comenius, merila izbora in postopki;~~
 - (d) ~~razporeditev sredstev med države članice za dejavnosti, ki jih upravlja postopek nacionalne agencije iz Priloge;~~
 - (e) ~~sporazume za spremljanje in ovrednotenje programa in za razširjanje ter prenos rezultatov;~~
2. ~~Ukrepi, potrebni za izvajanje programa Comenius v zvezi z vsemi zadevami, razen tistimi, ki so navedene v odstavku 1 tega člena, bodo sprejeti v skladu s posvetovalnim postopkom iz člena 10(3).~~

Poglavje II Program Erasmus

Člen 2220

Dostop do programa Erasmus

V okviru Celostnega Programa **vseživljenjskega učenja** je program Erasmus namenjen:

- (a) študentom in pripravnikom ki se udeležujejo vseh oblik ~~visoke izobrazbe in nadaljevalnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (ravni 5 in 6 ISCED)~~ **terciarnega izobraževanja in usposabljanja**;
- (b) visokošolskim ustanovam, ki jih določijo države članice;
- (c) ~~učiteljskemu in administrativnemu~~ **učiteljem, inštruktorjem in drugemu osebju** v teh ustanovah;
- (d) združenjem in predstavnikom oseb, vključenih v visoko šolstvo, vključno z ustreznimi združenji študentov, univerz in učiteljev/vodij usposabljanja;
- (e) podjetjem, socialnim partnerjem in drugim predstavnikom poklicnega življenja;
- (f) javnim in zasebnim organizacijam, **vključno z nepridobitnimi organizacijami in nevladnimi organizacijami**, ki so odgovorne za organiziranje in izvajanje izobraževanja na lokalnih, regionalnih in **nacionalnih** ravneh;
- (g) raziskovalnim centrom in organom, ki se ukvarjajo z vseživljenjskim učenjem;
- (h) **organom, ki ponujajo storitve usmerjanja, svetovanja in obveščanja**.

Člen 2321

Operativni cilji **Cilji programa Erasmus**

1. Poleg ciljev Celostnega Programa **vseživljenjskega učenja** iz člena 1 in ~~2~~**člena 1** so operativni **posebni** cilji programa Erasmus:

- (a) **podpiranje pri uresničitvi evropskega visokošolskega območja;**
- (b) **spodbujanje prispevanja visokošolskega in nadaljevalnega poklicnega izobraževanja k postopku inovacije;**

2. **Operativni cilji programa Erasmus so:**

- (a) ~~povečanje količine in izboljšanje kakovosti~~ **izboljšanje kakovosti in povečanje obsega** mobilnosti študentov in učiteljskega osebja po Evropi, da bi

do leta ~~2011~~**2012** v okviru programa Erasmus in njegovih predhodnikov v študentski mobilnosti sodelovalo vsaj 3 milijone posameznikov;

- (b) ~~povečanje količine in izboljšanje kakovosti~~ **izboljšanje kakovosti in povečanje** večstranskega sodelovanja med visokoškolskimi ustanovami po Evropi;
- (c) povečanje stopnje ~~zblizevanja~~ **prepoznavnosti in združljivosti kvalifikacij** visokega izobraževanja in nadaljevalnega poklicnega izobraževanja, pridobljenega v Evropi;
- (d) ~~spodbujanje~~**izboljšanje kakovosti in povečanje** sodelovanja med visokoškolskimi ustanovami in podjetji;
- (e) **spodbujanje razvoja inovativnih praks na področjih izobraževanja in usposabljanja na terciarni stopnji in njihov prenos, vključno s prenosom iz ene države v ostale;**
- (f) **podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na informacijski in komunikacijski tehnologiji.**

Člen 2422

Dejavnosti programa Erasmus

1. Program Erasmus lahko podpira naslednje dejavnosti:

- (a) mobilnost posameznikov iz člena 5(1)(a). Taka mobilnost lahko vključuje:
 - (i) mobilnost študentov za ~~študije~~**namene študija** ali usposabljanje ~~na tujem~~ v visokoškolskih ustanovah državah članicah, pa tudi prakso v podjetjih, centrih za usposabljanje, **raziskovalnih centrih** in drugih ustanovah;
 - (ii) mobilnost učiteljskega osebja v visokoškolskih ustanovah zaradi poučevanja ali usposabljanja v partnerski ustanovi v tujini;
 - (iii) mobilnost drugega osebja v visokoškolskih ustanovah in osebja podjetij zaradi usposabljanja ali poučevanja;
 - (iv) intenzivne programe Erasmus, ki so organizirani na večstranski podlagi.

Podpora je lahko dodeljena matičnim ali gostiteljskim visokoškolskim ustanovam ali podjetjem za dejavnosti, ki zagotavljajo kakovost na vseh stopnjah mobilnosti, vključno s ~~jezikovnimi pripravami~~ **pripravljalnimi in izpopolnjevalnimi jezikovnimi tečaji.**

- (b) **večstranske projekte iz člena 5(1)(c), ki so zlasti namenjeni izboljšanju sistemov visokošolskega izobraževanja prek prenosa inovacij in dobre prakse;**

- (c) ~~skupne~~ **večstranske** projekte iz člena 5(1)(e), ki se med drugim osredotočajo na inovativnost in eksperimentiranje **in izmenjavo dobrih praks** na področjih, ki so omenjena v posebnih in operativnih ciljih;
 - (d) omrežja iz člena 5(1)(e), ki delujejo pod okriljem konzorcijev visokošolskih ustanov in predstavljajo disciplinarno ali meddisciplinarno področje („tematska omrežja Erasmus“), ki so namenjena razvijanju novih konceptov učenja in sposobnosti. Taka omrežja lahko vključujejo predstavnike drugih javnih organov, podjetij ali združenj;
 - (e) drugim pobudam, ki so namenjene spodbujanju ciljev programa Erasmus iz člena 5(1)(h) („Spremljevalni ukrepi“).
2. Posamezniki, ki sodelujejo v mobilnosti iz odstavka 1(a)(i) („študenti Erasmus“), so lahko:
- (a) študenti visokošolskih ustanov, ~~ki po koncu najmanj prvega letnika študija~~ **so vsaj v drugem letniku študija**, preživijo študijsko obdobje v drugi državi članici v okviru mobilnosti programa Erasmus, ne glede na to, ali jim je bila podeljena finančna pomoč v okviru tega programa. Taka obdobja se v celoti priznajo v skladu z medinstitucionalnimi sporazumi med matičnimi in gostiteljskimi ustanovami. Gostiteljske ustanove takim študentom ne zaračunavajo šolnin;
 - (b) študenti programov Joint Masters v državi, ~~v kateri niso diplomirali in~~ **sodelujejo v dejavnosti mobilnost**;
 - (c) študenti visokošolskih ustanov, ki so opravljajo ~~prakso v podjetjih ali centrih za usposabljanje~~.
3. Operativne podrobnosti dejavnosti iz odstavka 1 bodo določene v skladu s postopkom iz člena 10(2).

Člen 25~~23~~

Proračun programa Erasmus

Vsaj ~~85~~**80** % proračuna programa Erasmus je namenjeno podpiranju mobilnosti v skladu s členom ~~24~~**22**(1)(a).

Člen 26

Izvedbeni ukrepi

- ~~1. Ukrepe, potrebne za izvajanje programa Erasmus v zvezi s spodaj navedenimi zadevami, sprejme Komisija v skladu postopkom upravljanja iz člena 10(2):~~
 - (a) ~~letni delovni načrt;~~

- ~~(b) — letni proračun in razporeditev sredstev med različnimi dejavnostmi programa Erasmus;~~
 - ~~(c) — splošne smernice za izvajanje programa Erasmus, merila izbora in postopki;~~
 - ~~(d) — razporeditev sredstev med države članice za dejavnosti, ki jih upravlja postopek nacionalne agencije iz Priloge;~~
 - ~~(e) — sporazume za spremljanje in ovrednotenje programa in za razširjanje ter prenos rezultatov;~~
- ~~2. — Ukrepi, potrebni za izvajanje programa Erasmus v zvezi z vsemi zadevami, razen tistimi, ki so navedene v odstavku 1 tega člena, bodo sprejeti v skladu s posvetovalnim postopkom iz člena 10(3).~~

Poglavje III Program Leonardo da Vinci

Člen 2724

Dostop do programa Leonardo da Vinci

V okviru ~~Celostnega~~ Programa **vseživljenjskega učenja** je program Leonardo da Vinci namenjen:

- (a) ~~mladim~~ osebam, ki se udeležujejo vseh oblik poklicnega izobraževanja in usposabljanja ~~do konca višje srednje izobrazbe (do ravni 3 ISCED)~~, **razen na terciarni stopnji**;
- ~~(b) učečim se v nadaljevalnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju (raven 4 ISCED);~~
- (b) osebam na trgu dela;
- (c) ~~ponudnikom poučevanja~~ **ustanovam ali organizacijam, ki omogočajo priložnosti za učenje** na področjih, ki jih pokriva program Leonardo da Vinci;
- (d) ~~učiteljskemu in administrativnemu~~ **učiteljem, inštruktorjem in drugemu** osebju v okviru teh ~~ponudnikov izobraževanja~~ **ustanov in organizacij**;
- (e) združenjem in predstavnikom, udeleženi v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, vključno z združenji pripravnikov, staršev in učiteljev;
- (f) podjetjem, socialnim partnerjem in drugim predstavnikom poklicnega življenja, vključno s trgovskimi zbornicami in drugimi trgovskimi organizacijami;
- (g) organom, ki ponujajo storitve usmerjanja, svetovanja in obveščanja v zvezi s katerim koli vidikom vseživljenjskega učenja;
- (h) osebam in organom, odgovornim za sisteme in politike katerega koli vidika **poklicnega izobraževanja in usposabljanja** ~~vseživljenjskega učenja~~ na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
- (i) raziskovalnim centrom in organom, ki se ukvarjajo z vseživljenjskim učenjem;
- (j) **visokošolskim ustanovam**;
- (k) **nepridobitnim** organizacijam, prostovoljnimi organizacijam in nevladnim organizacijam.

Člen 2825

Operativni cilji **Cilji programa Leonardo da Vinci**

1. Poleg ciljev Celostnega programa vseživljenjskega učenja iz člena 1 in 2 člena 1 so operativni posebni cilji programa Erasmus:

- (a) podpora oseb, vključenih v usposabljanje in druge izobraževalne dejavnosti, v okviru katerih si pridobivajo in uporabljajo znanje, spretnosti in kvalifikacije, ki omogočajo osebni razvoj, zaposljivost in dostop na evropski trg dela;
- (b) podpora izboljšavam kakovosti in inovacij na področju poklicnega izobraževanja in sistemov usposabljanja, ustanov in praks;
- (c) poklicno izobraževanje in usposabljanje ter mobilnost predstaviti tako, da bo privlačno za delodajalce in posameznike.

2. Operativni cilji programa Leonardo da Vinci so:

- (a) ~~povečanje količine in izboljšanje kakovosti~~ izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti po Evropi za ljudi, ki se udeležujejo začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter nadaljevalnega usposabljanja, tako da bi se število praks v podjetjih povečalo na vsaj ~~150.000~~ 80 000 na leto do konca Celostnega Programa vseživljenjskega učenja;
- (b) ~~povečanje količine in izboljšanje kakovosti~~ izboljšanje kakovosti in povečanje sodelovanja ~~med ponudniki učenja~~ ustanovami ali organizacijami, ki omogočajo priložnosti za učenje, podjetji, socialnimi partnerji ter drugimi ustreznimi organi v Evropi;
- (c) spodbujanje razvoja inovativnih praks ~~na področjih začetnega in nadaljevalnega usposabljanja~~ na področjih izobraževanja in usposabljanja, razen na terciarni stopnji in njihov prenos, vključno s prenosom iz ene države v ostale;
- (d) izboljšanje preglednosti in priznanje usposobljenosti ter sposobnosti, vključno s tistimi, ki so pridobljene z neformalnim in informalnim učenjem.
- (e) spodbujanje učenja živih tujih jezikov;
- (f) podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na informacijski in komunikacijski tehnologiji;

Člen 2926

Dejavnosti programa Leonardo da Vinci

1. Program Leonardo da Vinci lahko podpira naslednje dejavnosti:

- (a) mobilnost posameznikov iz člena 5(1)(a). Pri urejanju ali podpiranju organiziranja take mobilnosti se sprejmejo potrebni pripravljalni ukrepi, vključno z jezikovnimi pripravami in se zagotovita zadosten nadzor in podpora osebam v mobilnosti. Taka mobilnost lahko vključuje:

- (i) nadnacionalne prakse v podjetjih ali ustanovah za usposabljanje;
 - (ii) prakse in izmenjave, namenjene nadaljnemu poklicnemu razvoju vodij usposabljanja in svetovalcev, **in** odgovornih **in** za ustanove za usposabljanje ter za načrtovanje usposabljanja in poklicno svetovanje znotraj podjetij;
 - (b) partnerstva iz člena 5(1)(b), ki se osredotočajo na teme vsestranskega interesa sodelujočih organizacij;
 - (c) večstranske projekte iz člena 5(1)(c), zlasti tiste, ki stremijo k izboljšanju sistemov usposabljanja ~~prek~~ **s poudarkom na** prenosu inovacij, vključno z jezikovnim, kulturnim in pravnim prilagajanjem nacionalnim potrebam po inovativnih proizvodih in postopkih, razvitih v različnih kontekstih;
 - (d) večstranske projekte iz člena 5(1)(e), ki so namenjeni izboljšanju sistemov usposabljanja ~~prek~~ **s poudarkom na** razvijanju in prenosu inovacij in dobre prakse;
 - (e) tematska omrežja strokovnjakov in organizacij in člena 5(1)(e), ki se ukvarjajo na strokovnimi vprašanji, povezanimi s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem;
 - (f) drugim pobudam, ki so namenjene spodbujanju ciljev programa Leonardo da Vinci iz člena 5(1)(h) („Spremljevalni ukrepi“).
2. Operativne podrobnosti takih dejavnosti bodo določene v skladu s postopkom iz člena 10(2).

Člen 3027

Proračun programa Leonardo da Vinci

Vsaj ~~75~~**60** % proračuna programa Grundtvig je namenjenih podpiranju mobilnosti in **partnerstev** v skladu s členom ~~2926~~**2926**(1)(a) in (b).

Člen 31

Izvedbeni ukrepi

- ~~1. Ukrepe, potrebne za izvajanje programa Leonardo da Vinci v zvezi s spodaj navedenimi zadevami, sprejme Komisija v skladu postopkom upravljanja iz člena 10(2).~~
- (a) ~~letni delovni načrt;~~
 - (b) ~~letni proračun in razporeditev sredstev med različnimi dejavnostmi programa Leonardo da Vinci;~~

- ~~(c) splošne smernice za izvajanje programa Leonardo da Vinci, merila izbora in postopki;~~
 - ~~(d) razporeditev sredstev med države članice za dejavnosti, ki jih upravlja postopek nacionalne agencije iz Priloge;~~
 - ~~(e) sporazume za spremljanje in ovrednotenje programa in za razširjanje ter prenos rezultatov;~~
- ~~2. Ukrepi, potrebni za izvajanje programa Leonardo da Vinci v zvezi z vsemi zadevami, razen tistimi, ki so navedene v odstavku 1 tega člena, bodo sprejeti v skladu s posvetovalnim postopkom iz člena 10(3).~~

Poglavje IV Program Grundtvig

Člen 3228

Dostop do programa Grundtvig

V okviru Celostnega Programa **vseživljenjskega učenja** je program Grundtvig namenjen:

- (a) učečim se v izobraževanju odraslih;
- (b) ~~ponudnikom učenja~~ **ustanovam ali organizacijam, ki omogočajo priložnosti za učenje** v izobraževanju odraslih;
- (c) ~~učiteljskemu in administrativnemu~~ **učiteljem in drugemu** osebju v okviru teh ~~ponudnikov izobraževanja~~ **ustanov in organizacij**;
- (d) ustanovam, ki so del začetnega ali nadaljevalnega usposabljanja osebja v izobraževanju odraslih;
- (e) združenjem in predstavnikom udeleženi v izobraževanju odraslih, vključno z združenji učencev in učiteljev;
- (f) organom, ki ponujajo storitve usmerjanja, svetovanja in obveščanja v zvezi s katerim koli vidikom izobraževanja odraslih;
- (g) osebam in organom, odgovornim za sisteme in politike katerega koli vidika izobraževanja odraslih na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
- (h) raziskovalnim centrom in organom, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih;
- (i) podjetjem;
- (j) **nepridobitnim** organizacijam, prostovoljnimi organizacijam in nevladnim organizacijam;
- (k) visokošolskim ustanovam.

Člen 3329

Operativni cilji **Cilji programa Grundtvig**

1. Poleg ciljev Celostnega Programa **vseživljenjskega učenja** iz člena 1 in **2. člena 1** so operativni **posebni** cilji programa Grundtvig:

- (a) **odzivanje na izobraževalne izzive starejšega dela evropskega prebivalstva;**
- (b) **pomoč odraslim pri iskanju alternativnih poti do izboljšanja znanja in sposobnosti.**

2. Operativni cilji programa Grundtvig so:

- (a) ~~povečanje količine in~~ izboljšanje kakovosti **in dostopnosti do** mobilnosti po Evropi za ljudi, ki se udeležujejo izobraževanja odraslih **in povečanje obsega izobraževanja**, tako da bi bilo do leta 2013 v dejavnost mobilnosti vključeno vsaj ~~25.000~~ **7 000** posameznikov letno;
- (b) ~~povečanje količine in~~ izboljšanje kakovosti **izboljšanje kakovosti in povečanje** sodelovanja med organizacijami, ki so del izobraževanja odraslih znotraj celotne Evrope;
- (c) ~~spodbujanje razvoja inovativnih praks v izobraževanju odraslih in njihovem prenosu, med drugim iz sodelujoče države v druge;~~
- (c) zagotavljanje, ~~da~~ **pomoč** osebam iz ranljivih družbenih skupin in obrobni družbenih okolij, še posebej **starejšim** in osebam, ki so zapustile izobraževanje brez osnovnih kvalifikacij, ~~dobijo~~ **za zagotovitev** alternativnih priložnosti do dostopa za izobraževanja odraslih;
- (d) **spodbujanje razvoja inovativnih praks v izobraževanju odraslih in njihovem prenosu, med drugim iz sodelujoče države v druge;**
- (e) **podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na informacijski in komunikacijski tehnologiji;**
- (f) izboljšanje pedagoških pristopov in upravljanje organizacij za izobraževanje odraslih.

Člen 3430

Dejavnosti programa Grundtvig

1. Program Grundtvig lahko podpira naslednje dejavnosti:

- (a) mobilnost posameznikov iz člena 5(1)(a). Pri urejanju ali podpiranju organiziranja take mobilnosti se sprejmejo potrebni pripravljalni ukrepi in zagotovita zadosten nadzor in podpora osebam v mobilnosti. Taka mobilnost lahko obsega obiske, prakse, pomočniške dejavnosti in izmenjave za sodelujoče v formalnem in neformalnem izobraževanju odraslih, vključno z usposabljanjem in poklicnim razvojem osebja v izobraževanju odraslih, **zlasti z razvijanjem sinergij na področjih partnerstev in projektov.**
- (b) partnerstva iz člena 5(1)(b), pod imenom „partnerstva učenja Grundtvig“, ki se osredotočajo na teme vzajemnega interesa sodelujočih organizacij;
- (c) **večstranske projekte iz člena 5(1)(c), ki so zlasti namenjeni izboljšanju sistemov šolskega izobraževanja odraslih prek prenosa inovacij in dobre prakse;**

- (d) večstranske projekte iz člena 5(1)(e), ki so namenjeni izboljšanju sistemov izobraževanja odraslih prek razvijanja in prenosa inovacij in dobre prakse;
 - (e) tematska omrežja strokovnjakov in organizacij in člena 5(1)(e), pod imenom „omrežja Grundtvig“, ki se osredotočajo na:
 - (i) razvijanje izobraževanja odraslih v disciplini, na področju ali vidiku upravljanja, kjer delujejo;
 - (ii) identificiranje, **izboljšanje** in razširjanje ustrezne dobre prakse in inovacije;
 - (iii) omogočanje podpore za teme projektov in partnerstev, ki jih ustanovijo drugi, ter spodbujanje interakcij med takimi projekti in partnerstvi;
 - (iv) spodbujanje razvoja analiziranja potreb in zagotavljanja kakovosti na področju izobraževanja odraslih.
 - (f) druge pobude, ki so namenjene spodbujanju ciljev programa Grundtvig iz člena 5(1)(h) („Spremljevalni ukrepi“).
2. Operativne podrobnosti takih dejavnosti bodo določene v skladu s postopkom iz člena 10(2).

Člen 3531

Proračun programa Grundtvig

Vsaj ~~60~~**55** % proračuna programa Grundtvig je namenjenih podpiranju mobilnosti in partnerstev v skladu s členom ~~34~~**30**(1)(a) in (b).

Člen 36

Izvedbeni ukrepi

- ~~1. Ukrepe, potrebne za izvajanje programa Grundtvig v zvezi s spodaj navedenimi zadevami, sprejme Komisija v skladu postopkom upravljanja iz člena 10(2):~~
- ~~(a) letni delovni načrt;~~
 - ~~(b) letni proračun in razporeditev sredstev med različnimi dejavnostmi programa Grundtvig;~~
 - ~~(c) splošne smernice za izvajanje programa Grundtvig, merila izbora in postopki;~~
 - ~~(d) razporeditev sredstev med države članice za dejavnosti, ki jih upravlja postopek nacionalne agencije iz Priloge;~~
 - ~~(e) sporazume za spremljanje in ovrednotenje programa in za razširjanje ter prenos rezultatov;~~

~~2. Ukrepi, potrebni za izvajanje programa Grundtvig v zvezi z vsemi zadevami, razen tistimi, ki so navedene v odstavku 1 tega člena, bodo sprejeti v skladu s posvetovalnim postopkom iz člena 10(3).~~

Poglavje V

Transverzalni program

Člen 3732

Operativni cilji Cilji Transverzalnega programa

1. Poleg ciljev Celostnega Programa vseživljenjskega učenja iz člena 1 in 2člena 1 so operativni posebni cilji Transverzalnega programa:

- (a) spodbujanje evropskega sodelovanja na področjih, ki pokrivajo dva ali več sektorskih podprogramov;
- (b) spodbujanje zблиževanja kakovosti sistemov in preglednosti sistemov izobraževanja in usposabljanja držav članic.

2. Operativni cilji Transverzalnega programa so:

- (a) podpiranje razvoja politik na evropski ravni na področju vseživljenjskega učenja, zlasti v kontekstu lizbonskega procesa in programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“, kot tudi procesov iz Bolonje in Kobenhavna in njihovih naslednikov;
- ~~(b) zagotavljanje zadostne količine primerljivih podatkov, statistik in analiz za podlago razvoju politike učenja;~~
- ~~(c) spremljanje napredka v smeri splošnih in posameznih ciljev vseživljenjskega učenja in identificiranje področij posebne pozornosti;~~
- (b) zagotavljanje zadostnega obsega primerljivih podatkov, statistik in analiz za podlago razvoju politike vseživljenjskega učenja kot tudi spremljanje napredka v smeri splošnih in posameznih ciljev vseživljenjskega učenja in identificiranje področij posebne pozornosti;
- (c) spodbujanje učenja jezikov in podpiranje jezikovne raznovrstnosti v državah članicah;
- (d) podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na informacijski in komunikacijski tehnologiji;
- (e) zagotavljanje primernega priznanja in prikazovanja rezultatov Celostnega Programa vseživljenjskega učenja ter njihovega vključevanja v širšem smislu.

Člen 3833

Dejavnosti Transverzalnega programa

1. V sklopu ključne dejavnosti **za politiko sodelovanja in inovacije v vseživljenjskem učenju** iz člena 23(2)(a) so lahko podprte tudi naslednje dejavnosti:
- (a) mobilnost posameznikov iz člena 5(1)(a), vključno s študijskimi obiski za strokovnjake in uradnike, ki jih določijo nacionalni, regionalni ter lokalni organi, za direktorje ustanov za izobraževanje in usposabljanje ter storitve usmerjanja **in za priznavanje izkušenj**, in za socialne partnerje;
 - (b) večstranski projekti iz člena 5(1)(e), ki so namenjeni pripravi in testiranju predlogov politike, ki se razvijajo na ravni Skupnosti **in inovacij v vseživljenjskem učenju**;
 - (c) omrežja za večstransko sodelovanje iz člena 5(1)(e), sestavljena iz strokovnjakov in/ali ustanov, ki sodelujejo pri političnih zadevah. Taka omrežja lahko vključujejo:
 - (i) tematska omrežja, ki delujejo znotraj tem v zvezi z vsebinami vseživljenjskega učenja ali metodologij in politik vseživljenjskega učenja. Taka omrežja lahko opazujejo, izmenjujejo, identificirajo in analizirajo dobro prakso ter inovacijo, in izdelajo predloge za boljšo in širšo uporabo takih praks v državah članicah;
 - (ii) ~~stalne konference~~ ~~forume o temah politike~~ **strateških vprašanjih**, ~~namenjene usklajevanju politike strateških tem~~ vseživljenjskega učenja ~~na evropski ravni~~;
 - (d) opazovanje in analizo politik in sistemov na področju vseživljenjskega učenja in člena 5(1)(f), ki lahko vključujejo:
 - (i) študije in primerjalne raziskave;
 - (ii) razvoj kazalcev in statističnih raziskav, vključno s podporo delu, ki se na področju vseživljenjskega učenja izvaja v sodelovanju z Eurostatom;
 - (iii) podporo delovanju omrežja Eurydice in financiranje Evropske Enote Eurydice, ki jo postavi Komisija;
 - (e) dejavnosti za podporo preglednosti in priznanju kvalifikacij in sposobnosti, vključno s tistimi, ki so pridobljene prek neformalne in informalne izobrazbe, podatki in usmerjanje na področju mobilnosti v namene učenja, in sodelovanje pri zagotavljanju kakovosti iz člena 5(1)(f), ki lahko vključuje:
 - (i) omrežja organizacij, ki pospešujejo mobilnost in priznavanje, kot so Euroguidance in Nacionalni informacijski centri za akademskem priznavanje diplom (NARIC);
 - (ii) podporo za nadnacionalne spletne storitve, kakršna je Ploteus;
 - (iii) dejavnosti v okviru pobude Europass v skladu z Odločbo št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta, ki vzpostavlja enoten okvir za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti.

- (f) druge pobude iz člena 5(1)(h) („Spremljevalni ukrepi“), **vkjučno z dejavnostmi vzajemnega učenja**, ki so namenjene spodbujanju ciljev ključne dejavnosti iz člena ~~23~~(2)(a).
2. Naslednje ~~strateške~~ dejavnosti, ki so zasnovane za odzivanje na potrebe poučevanja in učenja ~~v več kot enem življenjskem obdobju~~, **ki zadevajo več kot eno podprogramsko področje**, so lahko podprte v sklopu ključne dejavnosti **za učenje jezikov kot** določeno v členu ~~23~~(2)(b):
- (a) večstranski projekti iz člena 5(1)(e), ki so med drugim namenjeni:
- (i) razvijanju novega gradiva za učenje jezikov, vključno s spletnimi tečaji, in instrumentov za jezikovno testiranje;
- (ii) razvijanju orodij in tečajev za usposabljanje **učiteljev jezikov, inštruktorjev in drugega osebja**;
- (b) omrežja iz člena 5(1)(e) na področju učenja jezikov in jezikovne raznovrstnosti;
- (c) druge pobude, skladne s cilji ~~Celostnega~~ Programa **vseživljenjskega učenja**, iz člena 5(1)(h), vključno z dejavnostmi za privlačnejše učenje jezikov v okviru sredstev javnega obveščanja in/ali trženja, oglaševalskih kampanj ter informacijskih akcij in tudi v okviru konferenc, študij in statističnih pokazateljev na področju učenja jezikov in jezikovne raznovrstnosti.
3. Naslednje dejavnosti, **ki so zasnovane za odzivanje na potrebe poučevanja in učenja v več kot enem podprogramskem področju**, so lahko podprte v sklopu ključne dejavnosti **za informacijsko in komunikacijsko tehnologijo** iz člena ~~23~~(2)(c):
- (a) večstranski projekti iz člena 5(1)(e), ki so namenjeni razvijanju in širjenju inovativnih metod, vsebin, storitev in okolij;
- (b) omrežja iz člena 5(1)(e), ki so namenjena skupni rabi in izmenjavi znanja, izkušenj in dobre prakse;
- (c) drugim dejavnostim, ki so namenjene izboljšanju politike in prakse vseživljenjskega učenja iz člena 5(1)(f), ki lahko vsebujejo mehanizme vrednotenja, opazovanja, primerjalne analize, izboljšanja kakovosti in analizo trendov glede tehnologije in pedagogike.
4. V sklopu ključne dejavnosti za **širjenje** iz člena ~~23~~(2)(d) so lahko podprte naslednje dejavnosti:
- (a) večstranski in nacionalni projekti iz člena 5(1)(d);
- (b) večstranski projekti iz člena 5(1)(e), ki so med drugim namenjeni:
- (i) podpiranju izkoriščanja in izvajanja inovativnih proizvodov in postopkov;

- (ii) spodbujanju sodelovanja med projekti, ki potekajo na istih področjih;
 - (iii) razvijanju dobre prakse glede metod razširjanja;
- (c) izdelava referenčnega materiala iz člena 5(1)(f), ki lahko vsebuje zbirko ustreznih statističnih podatkov in študij na področju razširjanja ter izkoriščanja rezultatov in izmenjavi dobre prakse.

Člen 39

Izvedbeni ukrepi Transverzalnega programa

1. ~~Ukrepe, potrebne za izvajanje transverzalnega programa v zvezi s spodaj navedenimi zadevami, sprejme Komisija v skladu postopkom upravljanja iz člena 10(2):~~
- ~~(a) letni delovni načrt in sodila in postopke izbiranja;~~
 - ~~(b) letni proračun in razporeditev sredstev med različnimi dejavnostmi transverzalnega programa;~~
 - ~~(c) smernice izvajanja transverzalnega programa in njegove ključne dejavnosti;~~
 - ~~(d) razporeditev sredstev med države članice za dejavnosti, ki jih upravlja postopek nacionalne agencije iz Priloge;~~
 - ~~(e) sporazume za spremljanje in ovrednotenje programa in za razširjanje ter prenos rezultatov;~~
2. ~~Ukrepi, potrebni za izvajanje transverzalnega programa v zvezi z vsemi zadevami, razen tistimi, ki so navedene v odstavku 1 tega člena, bodo sprejeti v skladu s posvetovalnim postopkom iz člena 10(3).~~

Poglavje VI Program Jean Monnet

Člen 4034

Dostop do programa Jean Monnet

V okviru Celostnega programa vseživljenjskega učenja in Priloge je program Jean Monnet namenjen:

- (a) študentom in raziskovalcem na področju evropske integracije v vseh oblikah visokega izobraževanja (~~ravni 5 in 6 ISCED~~) v in izven Skupnosti;
- (b) visokošolskim ustanovam v in izven Skupnosti, kakor so **priznane v svojih državah članicah**;
- (c) ~~učiteljskemu in administrativnemu~~ **učiteljem in drugemu** osebju teh ustanov;
- (d) združenjem in predstavnikom udeleženih v izobraževanje in usposabljanje v in izven Skupnosti;
- (e) javnim in zasebnim organizacijam, ki so odgovorne za organiziranje in izvajanje izobraževanja ter usposabljanja na lokalnih in regionalnih ravneh;
- (f) raziskovalnim centrom in organom, ki se ukvarjajo z vprašanji evropske integracije v in izven Skupnosti.

Člen 4135

Operativni cilji Cilji programa Jean Monnet

1. Poleg ciljev Celostnega programa vseživljenjskega učenja iz člena 1 in 2člena 1 so operativni **posebni** cilji programa Jean Monnet:

- (a) **spodbujanje dejavnosti poučevanja, raziskovanja in razmišljanja na področju študij evropske integracije;**
- (b) **podpiranje ustrezne vrste ustanov in združenj, ki se ukvarjajo z vprašanji, evropske integracije ter izobraževanjem in usposabljanjem z evropsko perspektivo.**

2. **Operativni cilji programa Jean Monnet so:**

- (a) spodbujanje odličnosti v učenju, raziskovanju in razmišljanju na področju študij o evropski integraciji v visokošolskih ustanovah v in izven Skupnosti;
- (b) poglobitev znanja in ozaveščenosti akademskega strokovnega kroga in evropskih državljanov na splošno o vprašanih evropske integracije;

- (c) podpiranja ključnih evropskih ustanov, ki se ukvarjajo z vprašanji evropske integracije;
- (d) podpiranje visoko kakovostnih evropskih združenj **in ustanov**, ki so dejavni na področjih izobraževanja in usposabljanja.

Člen 4236

Dejavnosti programa Jean Monnet

1. V sklopu ključne dejavnosti iz člena ~~23~~(3)(a) so lahko podprte tudi naslednje dejavnosti:
 - (a) večstranski in nacionalni projekti iz člena 5(1)(d), ki lahko vključujejo:
 - (i) katedre Jean Monnet – centri odličnosti in učni moduli;
 - (ii) združenja profesorjev, drugih visokošolskih učiteljev in raziskovalcev, ki se ukvarjajo z evropsko integracijo;
 - (iii) podpiranje mladih raziskovalcev, ki opravljajo specializacijo v študijskih programih evropske integracije;
 - (iv) informacijske in raziskovalne dejavnosti v zvezi s Skupnostjo, katerih cilj je spodbujanje razprav, razmišljanj in znanja o postopku evropske integracije;
 - (b) večstranske projekte in omrežja iz člena 5(1)(e), ki lahko vključujejo podporo za ustanovitev večstranskih raziskovalnih skupin na področju evropske integracije.
2. Dotacije za poslovanje iz člena 5(1)(g) za financiranje določenih stroškov poslovanja in upravnih stroškov naslednjih ustanov, katerih uresničevanje cilja je v evropskem interesu, so lahko dodeljene v sklopu ključne dejavnosti iz člena ~~23~~(3)(b):
 - (a) Evropska akademija (Bruges in Natolin);
 - (b) Evropski univerzitetni institut, Firenze;
 - (c) Evropski inštitut za državno upravo, Maastricht;
 - (d) Akademija evropskega prava, Trier.
 - (e) **Evropska agencija za razvoj izobraževanja oseb s posebnimi potrebami, Middelfart.**
3. V sklopu ključne dejavnosti iz člena ~~23~~(3)(c) so lahko dotacije za poslovanje iz člena 5(1)(g) dodeljene za financiranje določenih stroškov za poslovanje in upravnih stroškov evropskih ustanov ali združenj, ki delujejo na področjih izobraževanja in usposabljanja.

4. Dodeljujejo se lahko letno ali s podaljševanjem na podlagi okvirnega sporazuma o partnerstvu s Komisijo.

Člen 43~~37~~

Proračun programa Jean Monnet

Vsaj ~~28~~**16** % proračuna programa Jean Monnet je namenjeno podpori ključne dejavnosti iz člena ~~23~~**3**(a), vsaj ~~44~~**65** % ključni dejavnosti iz člena ~~23~~**3**(b) in vsaj ~~18~~**19**% ključni dejavnosti iz člena ~~23~~**3**(c).

Člen 44

Izvedbeni ukrepi

- ~~1. Ukrepe, potrebne za izvajanje programa Jean Monnet v zvezi s spodaj navedenimi zadevami, sprejme Komisija v skladu postopkom upravljanja iz člena 10(2):~~
 - ~~(a) letni delovni načrt in sodila in postopke izbiranja;~~
 - ~~(b) letni proračun in razporeditev sredstev med različne dejavnosti programa Jean Monnet;~~
 - ~~(c) smernice izvajanja programa Jean Monnet in njegove ključne dejavnosti;~~
 - ~~(d) sporazume za spremljanje in ovrednotenje programa in za razširjanje ter prenos rezultatov;~~
- ~~2. Ukrepi, potrebni za izvajanje programa Jean Monnet v zvezi z vsemi zadevami, razen tistimi, ki so navedene v odstavku 1 tega člena, bodo sprejeti v skladu s posvetovalnim postopkom iz člena 10(3).~~

NASLOV III

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen ~~45~~38

Prehodne določbe

1. Ukrepi, ki so bili do vključno 31. decembra 2006 začeti v okviru sklepov št. 382/1999/ES²⁷, št. 253/2000/ES²⁸, Odločbe št. 2318/2003/ES²⁹, Sklepa št. 791/2004/ES³⁰ ali Odločbe št. **2241/2004/ES**³¹, morajo biti v skladu z določbami teh odločb in sklepov, razen če se odbori, ustanovljeni na podlagi teh odločb in sklepov, nadomestijo z odborom iz člena 10 tega sklepa.
2. **Kot določa člen 18 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002, so za Program lahko na voljo proračunska sredstva v višini prihodkov iz vračil nepravilno plačanih zneskov na podlagi Sklepa št. 382/1999/ES, odločb št. 253/2000/ES, št. 2318/2003/ES in Sklepa št. 791/2004/ES ali Odločbe št. 2241/2004/ES.**

Člen ~~46~~39

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*

²⁷ UL L 146, 11.6.1999, str. 33.

²⁸ UL L 28, 3.2.2000, str. 1.

²⁹ UL L 345, 31.12.2003, str. 9.

³⁰ UL L 138, 30.4.2004, str. 31.

³¹ UL L **390, 31.12.2004, str. 6.**

PRILOGA

UPRAVNE IN FINANČNE DOLOČBE

A. Upravne določbe

Postopki za predložitev predlogov in izbire dejavnosti v okviru Celostnega Programa vseživljenjskega učenja so naslednji:

1. Postopek nacionalne agencije

1.1 Postopek 1

Naslednje dejavnosti, v okviru katerih ustrezne nacionalne agencije sprejmejo odločitve o izboru, ureja „Postopek 1 nacionalne agencije“:

- (a) nadnacionalna mobilnost oseb v vseživljenjskem učenju v Evropi iz člena 5(1)(a);
- (b) dvostranska in večstranska partnerstva iz člena 5(1)(b);
- (c) enostranski in nacionalni projekti iz člena 5(1)(d), če je njihovo financiranje urejeno s členom ~~38~~33(4)(a).

Zahtevki za finančno pomoč, predloženi v okviru teh dejavnosti, se posredujejo ustreznim nacionalnim agencijam, ki jih v skladu s členom 6(2)(b) določijo države članice. Nacionalne agencije opravijo izbiranje in izbranim projektom, v skladu s splošnimi smernicami, ki jih urejajo ~~členi 9, 21, 26, 31 in 36~~ člen 9, dodelijo finančno pomoč. Nacionalne agencije dotacije razdelijo upravičencem v njihovih državah članicah. Vsak partner v dvostranskem ali večstranskem partnerstvu prejme sredstva neposredno od ustrezne nacionalne agencije.

1.2 Postopek 2

Naslednjo dejavnost, v okviru katere Komisija sprejema odločitve o izboru in izvaja vrednotenje, vendar pa pogodbene postopke opravijo ustrezne nacionalne agencije, ureja „Postopek 2 nacionalne agencije“:

- večstranski projekti iz člena 5(1)(c).

Zahtevki za finančno pomoč, predloženi v okviru te dejavnosti, so predloženi ~~ustreznim nacionalnim agencijam, ki jih v skladu s členom 6(2)(b) določi država članica~~ koordinatorja projekta. Nacionalna agencija države članice koordinatorja projekta izvede vrednotenje prošelj in Komisiji odda seznam prošelj, ki se zdijo primerne. Na podlagi predlaganega seznama Komisija sprejme odločitve, po katerih nacionalna agencija dodeli ustrezno finančno pomoč izbranim prosilcem v skladu s splošnimi smernicami, ki bodo zastavljene v členu 31. Pred oddajo seznama Komisiji se mora nacionalna agencija države, v kateri je projekt koordiniran, povezati z agencijami držav vseh ostalih projektnih partnerjev. Komisiji, ki v sodelovanju s strokovnjaki držav članic izvaja oceno kakovosti predlogov, Komisija opravi izbiranje in izbranim projektom v skladu s splošnimi smernicami iz člena 9

dodeli finančno pomoč. Komisija posreduje sredstva v podporo izbranim projektom nacionalni agenciji projektnega koordinatorja. Nacionalne agencije dotacije razdelijo izbranim koordinatorjem projektov, ki so v ustreznih državah članicah, ti pa so odgovorni za razporejanje sredstev projektnim partnerjem.

2. Postopek Komisije

Naslednje dejavnosti, v okviru katerih se predlogi projektov predloži Komisiji in za katere Komisija tudi opravi izbiranje, upravlja „postopek Komisije“:

- (a) enostranski in nacionalni projekte iz člena 5(1)(d), razen če je njihovo financiranje urejeno s členom ~~38~~**33**(4)(a);
- (b) večstranski projekti in omrežja iz člena 5(1)(e);
- (c) opazovanje in analiza politik in sistemov na področju vseživljenjskega učenja, priprava referenčnih materialov, vključno z raziskavami, statističnimi podatki, analizami in pokazatelji ter ukrepi v podporo preglednosti in priznavanju kvalifikacij in predhodnega učenja iz člena 5(1)(f);
- (d) dotacije za poslovanje iz člena 5(1)(g);
- (e) druge pobude, skladne s cilji **z namenom spodbujanja** ciljev Celostnega Programa **vseživljenjskega učenja** („Spremljevalni ukrepi“) iz člena 5(1)(h).

Zahtevki za finančno pomoč, predloženi v okviru teh dejavnosti, se posredujejo Komisiji, ki opravi izbiranje in izbranim projektom dodeli finančno pomoč v skladu s splošnimi smernicami, ki jih bo~~e~~ vzpostavili ~~členi 9, 21, 26, 31, 36 in 39 in 44~~ **člen 9**.

B. Finančne določbe

Komisija zagotovi, da so finančne in upravne zahteve za upravičence dotacij, dodeljene v okviru Celostnega Programa **vseživljenjskega učenja** so sorazmerne z višino dotacije. Komisija zlasti zagotovi, da finančna pravila ter zahteve za predložitev in poročanje za mobilnost posameznikov in partnerstva ostanejo uporabnikom prijazne ter dovolj preproste, da ne bi onemogočale dostopa osebam z manj sredstvi in ustanovam ali organizacijam, ki z njimi sodelujejo.

Zlasti Komisija nacionalnim agencijam zagotovi merila v zvezi s postopki izbire in dodeljevanja dotacij ter pogodbo, plačilom/revizijo za sredstva, s katerimi upravljajo. Ta merila upoštevajo višino dodeljenih dotacij. Če dotacije znašajo manj kot 25 000 EUR, se zagotovi poenostavljen sistem na vseh ravneh, ki zadevajo vlagatelje ali upravičence. Merila nacionalnim agencijam omogočijo, da določijo in omejijo podrobnosti, ki se zahtevajo od vlagateljev za dotacije, in da izdajo pogodbe po podelitvi dotacij na poenostavljeni osnovi, ki vključuje samo naslednje elemente:

- **pogodbene strani;**
- **trajanje pogodbe, ki ustreza obdobju upravičenosti za izdatke;**

- najvišji znesek dodeljenih sredstev;
- kratek opis zajetih dejavnosti;
- zahteve za poročanje in revizijo.

Na podlagi teh meril nacionalne agencije zagotovijo tudi, da je sofinanciranje s strani upravičencev možno v obliki prispevkov v naravi. Ti prispevki se preverijo, vendar zanje ni potrebna finančna ocena.

1. Dejavnosti, ki jih upravlja postopek nacionalne agencije 1

1.1 Sredstva Skupnosti, namenjena finančni podpori v okviru dejavnosti, ki jih v skladu s točko 1.1 oddelka A te Priloge predvideva postopek nacionalne agencije, se razdelijo med državami članicami v skladu z izračunom, ki ga določi Komisija v skladu s členom 10(2), ki lahko vsebuje naslednje elemente:

- (a) najmanjši znesek, dodeljen posamezni državi članici, ki je določen v skladu razpoložljivimi proračunskimi sredstvi za zadevno dejavnost;
- (b) preostali znesek bo dodeljen različnim državam članicam na podlagi:
 - (i) ~~razlik v stroških življenja med državami članicami;~~
 - (ii) ~~razdalje med glavnimi mesti posamezne države članice;~~
 - (iii) ~~stopnje povpraševanja in/ali prometa zadevne dejavnosti znotraj posamezne države članice;~~
 - (~~iv~~) v vsaki državi članici skupnega števila:
 - učencev in učiteljev v šolskem izobraževanju za partnerstva šol in dejavnosti mobilnosti programa Comenius iz člena ~~19~~18(1)(a) in (b);
 - visokošolskih študentov in/ali diplomirancev za mobilnost študentov in dejavnosti intenzivnih programov programa Erasmus iz člena ~~24~~22(1)(a)(i) in (iv);
 - učiteljev v visokošolskih ustanovah za dejavnosti mobilnosti učiteljev in mobilnosti drugega osebja v okviru programa Erasmus iz člena ~~24~~22(1)(a)(ii) in (iii);
 - celotnega prebivalstva in števila oseb starih od 15 do 35 let glede na celotno prebivalstvo za dejavnosti mobilnosti in partnerstev, ~~dvostranskih ter večstranskih projektov~~ dejavnosti v okviru programa Leonardo da Vinci iz člena ~~29~~26(1)(a); in (b) ~~in~~ (e).
 - odraslih oseb za dejavnosti mobilnosti okviru programa Grundtvig iz člena ~~34~~30(1)(a) in (b);

(ii) razlik v življenjskih stroških med državami članicami;

(iii) razdalje med glavnimi mesti posameznih držav članic;

(iv) stopnje povpraševanja in/ali izvajanja zadevne dejavnosti v posamezni državi članici;

1.2. Ti izračuni morajo biti v zvezi z različnimi sistemi izobraževanja in usposabljanja držav članic čim bolj nevtralni.

1.23. S tako razporejenimi sredstvi Skupnosti upravljajo nacionalne agencije v skladu s členom 6(2)(b).

1.34. Komisija v sodelovanju z državami članicami sprejme potrebne ukrepe za spodbujanje uravnoteženega sodelovanja na ravni Skupnosti, na nacionalni in, če je primerno, na regionalni ravni in, po potrebi, na različnih študijskih smereh. Sredstva, dodeljena takšnim ukrepom ne smejo presegati 5 % letnega proračuna, predvidenega za financiranje posamezne od zadevnih dejavnosti.

2. Imenovanje upravičencev

Ustanove iz člena ~~423~~6(2) tega sklepa so s tem v skladu s členom 168 Uredbe Komisije **(ES, Euratom)** št. 2342/2002 upravičene do dotacij v okviru ~~Celostnega~~ Programa **vseživljenjskega učenja**.

Nacionalne enote omrežja nacionalnih informacijskih centrov o akademskem priznavanju diplom, ki jih sestavljajo omrežja Eurydice, Euroguidance, ~~nacionalne referenčne točke za pokliene kvalifikacije~~ **podporne storitve za dejavnost eTwinning** in nacionalni centri Europass, delujejo kot instrumenti za izvajanje programa na nacionalni ravni, v skladu z določbami člena 54(2)(c) Uredbe Sveta **(ES, Euratom)** št. 1605/2002 in člena 38 Uredbe Komisije **(ES, Euratom)** št. 2342/2002.

3. Vrste upravičencev

V skladu s členom 114(1) Uredbe Sveta **(ES, Euratom)** št. 1605/2002 so lahko prejemniki dotacij **pravne** ali fizične osebe. **V primeru fizičnih oseb so t**~~ake~~ dotacije se lahko v obliki štipendij.

4. Pavšalne dotacije, stroški na enoto in nagrade

Pavšalne dotacije in/ali stroški na enoto, predvideni v členu 181(1) Uredbe Komisije **(ES, Euratom)** št. 2342/2002, se lahko uporabljajo v primeru dejavnosti iz člena 5.

Pavšalne dotacije so možne največ do 25 000 EUR na dotacijo. Lahko se kombinirajo z največ 100 000 EUR in/ali porabijo skupaj s stroški na enoto.

Komisija lahko predvidi nagrade za dejavnosti, izvedene v okviru ~~Celostnega~~ Programa **vseživljenjskega učenja**.

5. Sporazumi o partnerstvu

Če se dejavnosti v okviru tega programa v skladu s členom 163 Uredbe (ES, Euratom) št. 2342/2002 financirajo z dotacijami iz okvirnega partnerstva, se lahko takšna partnerstva izberejo in financirajo za obdobje štirih let in se zanje uporabljajo zelo poenostavljeni postopki podaljšanja.

6. Javne ustanove ali organizacije, ki omogočajo priložnosti za učenje

Vse šole in visokošolske ustanove, ki so jih določile države članice, ter vse ustanove in organizacije, ki omogočajo priložnosti za učenje, ki so v zadnjih dveh letih prejele več kot 50 % svojih letnih dohodkov iz javnih virov ali ki jih nadzirajo javni organi ali njihovi predstavniki, Komisija obravnava, kot da imajo potrebne finančne, strokovne in upravne zmogljivosti, skupaj s potrebno finančno stabilnostjo za izvajanje projektov v skladu s tem programom; ne da bi jim bilo treba predložiti dodatno dokazno dokumentacijo. Takšne ustanove ali organizacije so v skladu s členom 173(4) Uredbe (ES, Euratom) št. 2342/2002 izvzete iz uporabe predpisov o reviziji.

57. Organi, ki si prizadevajo dosegati cilje v splošnem evropskem interesu

Pri ponovni dodelitvi dotacij za poslovanje, ki so dodeljene v okviru tega programa organom, ki si prizadevajo dosegati cilje v splošnem evropskem interesu iz člena 162 Uredbe Komisije **(ES, Euratom)** št. 2342/2002, v skladu s členom 113(2) Uredbe Sveta **(ES, Euratom)** št. 1605/2002, se ne uporablja načelo postopnega zniževanja.

68. Strokovna usposobljenost in kvalifikacije vlagatelja

Komisija lahko v skladu s členom 176(2) Uredbe Komisije **(ES, Euratom)** št. 2342/2002 odloči, ali so določene kategorije upravičencev strokovno usposobljene in imajo ustrezne kvalifikacije, za izvajanje predlaganih dejavnosti ali delovnega načrta.

79. Sodelovanje partnerjev iz tretjih držav

Partnerji iz tretjih držav lahko sodelujejo v večstranskih projektih, omrežjih ali partnerstvih v skladu z določbami člena ~~15~~**14**(2) po presoji Komisije ali zadevne nacionalne agencije. Odločitev o podpori takih partnerjev temelji na oceni o tem, v kolikšni meri bo partner s svojo udeležbo v zadevnem projektu, omrežju ali partnerstvu verjetno prispeval k evropski dodani vrednosti.

810. Minimalne dodelitve

V skladu s členom ~~15~~**14** tega sklepa so najnižji zneski, dodeljeni sektorskim **pod**programom, povezani s finančnim okvirom tega člena.

Comenius ~~10%~~**13 %**

Erasmus 40 %

Leonardo da Vinci 25 %

Grundtvig ~~3%~~**4 %**

911. Nacionalne agencije

Finančna pomoč Skupnosti je namenjena podpori dejavnosti nacionalnih agencij, ki jih ustanovijo ali določijo države članice v skladu s členom 6(2)(b). ~~Taka pomoč je lahko v obliki operativnih dotacij in ne sme presegati 50 % skupnih upravičenih stroškov odobrenega delovnega programa nacionalne agencije.~~

V skladu s členom 38(1) Uredbe ~~Komisije~~ **(EC, Euratom)** št. 2342/2002 javni organi ali zasebne pravne osebe, ki opravljajo javne storitve, ki jih ureja zakonodaja zadevne države v tretjih državah, v tretjih državah, ki sodelujejo v ~~Celostnem~~ Programu **vseživljenjskega učenja** v skladu s členom 7(1) tega sklepa ne morejo opravljati funkcije nacionalne agencije.

V skladu z načelom sorazmernosti morajo ostati zahteve za zagotavljanje dokazil in poročanje čim manjše.

12. Tehnična pomoč

Proračun Celostnega Programa **vseživljenjskega učenja** lahko pokriva tudi stroške pripravljalnih dejavnosti, spremljanja, nadzora, revizij in vrednotenja, ki so neposredno potrebne za izvajanje programa in doseganje njegovih ciljev. Ti lahko zlasti vključujejo študije, sestanke, dejavnosti obveščanja, publikacije, stroške tehnične in upravne pomoči, h katerim se lahko Komisija zateče pri izvajanju programa.

13. Določbe o boju proti goljufiji

Sklepi Komisije iz ~~členov 9, 21, 26, 31, 36, 39 in 44~~ **člena 9**, pogodbe in sporazumi, ki iz njih izvirajo, kakor tudi sporazumi s sodelujočimi tretjimi državami, še posebej urejajo kontrolo in finančni nadzor s strani Komisije (ali pooblaščenega predstavnika), vključno z ~~OLAF~~ **Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF)** ter revizijo Računskega sodišča, po potrebi na kraju samem. Pod tako kontrolo so lahko nacionalne agencije, pa tudi, po potrebi, prejemniki dotacij.

Upravičenec do dotacij za poslovanje hrani vso dodatno dokumentacijo in jo da na voljo Komisiji, vključno z revidiranimi izkazi stanja glede odhodkov v letu prejema subvencije za obdobje pet let po zadnjem plačilu. Upravičenci dotacij morajo poskrbeti, da Komisiji, če je to potrebno, omogočijo dostop do podpornih dokumentov, ki so shranjeni pri partnerjih ali članih.

Komisija lahko preveri uporabo donacije bodisi neposredno s pomočjo svojih uslužbencev bodisi s pomočjo drugih pooblaščenih zunanjih organov, ki jih sama izbere. Te revizije se lahko opravljajo ves čas trajanja sporazuma in za obdobje pet let od dneva plačila pomoči. Kadar je ustrezno, lahko Komisija na podlagi izsledkov revizije zahteva vračilo izplačanih zneskov.

Uslužbenci Komisije in zunanje osebje, ki jih pooblasti Komisija, imajo ustrezen dostop, še posebej do prostorov upravičenca in vseh podatkov, vključno s podatki v elektronski obliki, potreben za opravljanje takih revizij.

Računsko sodišče in ~~Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)~~ **(OLAF)** imata enake pravice, zlasti pravico do dostopa, kot Komisija.

Komisija lahko tudi izvede nadzor na kraju samem in preglede v okviru tega programa v skladu z Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96.

Pri dejavnostih Skupnosti, ki se financirajo v okviru tega sklepa, pomenijo nepravilnosti, omenjene v členu 1 Uredbe (ES, Euratom) št. 2988/95 vsako kršitev določbe zakonodaje Skupnosti ali vsako neizpolnjevanje pogodbenih obveznosti, ki izhajajo iz dejanja ali opustitve dejanja gospodarskega subjekta in ki vpliva ali bi lahko vplivalo na splošni proračun Skupnosti ali proračunov, ki jih ti upravljata, z neutemeljeno postavko odhodkov.

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area(s):	Education and culture
Activit(y/ies):	Education and training

TITLE OF ACTION: COMMUNITY PROGRAMME IN THE FIELD OF LIFELONG LEARNING
--

1. **BUDGET LINE(S) + HEADING(S)**

15.02.22 (Lifelong Learning Programme); 15.04.01.22 (Lifelong Learning Programme administrative expenditure); 15.01.04.30 (Executive Agency)

2. **OVERALL FIGURES**

2.1. Total allocation for action : € 6,970 million for commitment

2.2. Period of application:

2007-2013

2.3. Overall multiannual estimate of expenditure:

(a) Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) (*see point 6.1.1*)

Cash prices € million

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	820.900	876.181	939.067	979.874	1,011.269	1,066.753	1,099.228	6,793.272
Payments	563.670	877.324	928.943	971.195	1,004.141	1,055.471	1,392.528	6,793.272

* 2013 et seq for payments

(b) Technical and administrative assistance and support expenditure (*see point 6.1.2*)

Cash prices € million

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	23.772	24.247	24.732	25.227	25.732	26.246	26.772	176.728
Payments	23.772	24.247	24.732	25.227	25.732	26.246	26.772	176.728

* 2013 et seq for payments

Cash prices € million

Subtotal a + b	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	844,672	900,428	963,799	1.005,101	1.037,001	1.092,999	1.126,000	6.970,000
Payments	587,442	901,571	953,675	996,422	1.029,873	1.081,717	1.419,300	6.970,000

* 2013 et seq for payments

(c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditure
(see points 7.2 and 7.3)

Cash prices € million

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Commitments/ payments	27.032	27.572	28.124	28.686	29.260	29.845	30.442	200.961

Cash prices € million

TOTAL a+b+c	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	871.704	928.000	991.923	1,033.787	1,066.261	1,122.844	1,156.442	7,170.961
Payments	614.474	929.143	981.799	1,025.108	1,059.133	1,111.562	1,449.742	7,170.961

* 2013 et seq for payments

2.4. Compatibility with financial programming and financial framework

Proposal is compatible with the working document of the Commission services of 11 April 2006 on the financial Framework 2007-2013.

2.5. Financial impact on revenue:

Proposal has no financial implications (involves technical aspects regarding implementation of a measure)

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure	New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial framework	
Non-comp	Diff	NO	YES	YES	1A

4. LEGAL BASIS

Treaty establishing the European Community, Articles 149 and 150.

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

See initial proposal.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1. Total financial impact on Part B - (over the entire programming period)

6.1.1. Financial intervention

Commitments (cash prices)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Comenius	133.200	138.527	143.531	148.653	153.924	161.689	167.313	1,046.837
Erasmus	363.200	386.457	432.855	454.627	467.576	495.769	513.294	3,113.778
Leonardo	209.500	225.098	237.377	247.756	257.306	270.653	277.261	1,724.951
Grundtvig	37.920	48.383	50.288	52.254	54.281	56.371	58.527	358.024
Transversal	53.160	53.176	49.710	50.771	51.853	55.416	55.440	369.526
Jean Monnet	22.540	23.133	23.871	24.349	24.836	25.332	25.839	169.900
Operational	1.380	1.407	1.435	1.464	1.493	1.523	1.554	10.256
Total	820.900	876.181	939.067	979.874	1,011.269	1,066.753	1,099.228	6,793.272

The “Operational” line includes preparatory visit grants and evaluations. The costs of operating support for National Agency no longer appears here, but has been incorporated as an overhead of 4.5% in the decentralised parts of the Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci and Grundtvig budgets.

6.1.2. *Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure (commitment appropriations)*

Commitments (cash prices)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
1) Technical and administrative assistance								
a) Executive Agency	15.272	15.577	15.889	16.207	16.531	16.862	17.198	113.536
b) Other TAA:	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
- intra muros:								
- extra muros:	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Symmetry	2.706	2.760	2.815	2.872	2.929	2.988	3.047	20.117
Audits	0.750	0.765	0.780	0.796	0.812	0.828	0.845	5.576
Other informatics assistance	0.350	0.357	0.364	0.371	0.379	0.386	0.394	2.602
Experts – project evaluations	1.050	1.071	1.092	1.114	1.137	1.159	1.182	7.806
Subtotal 1	20.128	20.531	20.941	21.360	21.787	22.223	22.667	149.637
2) Support expenditure								
a) Studies	0.700	0.714	0.728	0.743	0.758	0.773	0.788	5.204
b) Meetings of experts	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
c) Information and publications	2.244	2.289	2.335	2.381	2.429	2.478	2.527	16.683
d) Other	0.700	0.713	0.728	0.743	0.758	0.772	0.790	5.204
Subtotal 2	3.644	3.716	3.791	3.867	3.945	4.023	4.105	27.091
TOTAL	23.772	24.247	24.732	25.227	25.732	26.246	26.772	176.728

6.2. Calculation of costs by measure envisaged in Part B (over the entire programming period)

Commitments (cash prices)

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Comenius</u>				
In-service training for teachers	Individual mobility	72,000	1,733	124.800
Work-experience for future language teachers	Individual mobility	12,723	4,200	53.438
Upper secondary school pupil mobility	Individual mobility	5,265	2,300	12.110
Partnerships : School partnerships	Project + mobility	28,664	24,000	687.924
Partnerships: Comenius Regio	Project + mobility	442	24,000	10.609
Projects : Transfer of innovation	Project	229	260,397	59.631
Projects : Development of innovation	Project	51	249,098	12.704
Networks	Project	51	427,765	21.816
Accompanying measures projects	Project	64	88,250	5.648
School Twinning	Project	189	307,709	58.157
Total Comenius				1,046.837

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Erasmus</u>				
Mobility: Standard student mobility	Individual mobility	1,424,885	1,433	2,041.860
Mobility: Special student mobility	Individual mobility			p.m.
Mobility: Student placements in undertakings	Individual mobility	144,088	2,832	408.056
Mobility: Short-term teacher mobility	Individual mobility	235,717	703	165.709
Mobility: Long-term teacher mobility	Individual mobility			p.m.
Mobility: Higher Education Teacher mobility to undertakings	Individual mobility			p.m.
Mobility: Other staff	Individual mobility	10,054	1,420	14.277
Mobility: Organisation of mobility (e.g. student services, language preparation)	Project	21,207	11,200	237.513
Mobility: Intensive language courses	Project + mobility	3,538	3,710	13.125
Mobility: Intensive programmes	Project + mobility	1,794	34,850	62.514
Projects : Transfer of innovation	Project	197	134,843	26.564
Projects : Development of innovation	Project	48	129,604	6.221
Multilateral projects: Virtual campuses	Project	69	468,507	32.327
Networks	Project	158	376,867	59.545
Accompanying measures Projects	Project	106	107,764	11.423
Bologna promotion: national teams	Project	203	42,552	8.638
Bologna projects and promotion	Project	70	371,514	26.006
Total Erasmus				3,113.778

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Leonardo da Vinci</u>				
Mobility of young people in initial VT	Individual mobility	327,030	1,530	500.356
Mobility of young workers & recent graduates	Individual mobility	131,419	3,150	413.971
Mobility: Trainers	Individual mobility	88,920	1,370	121.820
Partnerships	Project + mobility	2,739	47,590	130.329
Projects : Transfer of innovation	Project	1,295	345,492	446.988
Projects : Development of innovation	Project	130	371,508	48.296
Networks	Project	110	269,255	29.618
Accompanying measures	Project	50	176,100	8.805
Specific calls for proposals related to policy priorities	Project	105	235,886	24.768
Total Leonardo da Vinci				1,724.951

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Grundtvig</u>				
Mobility: Staff training mobility	Individual mobility	10,830	1,523	16.489
Mobility: Grundtvig assistantships	Individual mobility	4,400	3,423	15.062
Mobility: Adult learner mobility	Individual mobility	25,800	1,139	29.394
Partnerships	Project + mobility	3,248	47,590	154.580
Projects : Transfer of innovation	Project	400	234,850	93.940
Projects : Development of innovation	Project	100	222,010	22.201
Networks	Project	100	224,910	22.491
Accompanying measures	Project	40	96,675	3.867
Total Grundtvig				358.024

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Transversal programme</u>				
<u>Transversal programme: KA1 : Policy Development</u>				
ARION study visits	Individual mobility	17,251	1,279	22.065
Cedefop study visits	Individual mobility			p.m.
Experimental projects	Project			p.m.
Innovation projects	Project			p.m.
Fora	Project			p.m.
Eurydice	Project	203	144,731	29.380

NARICS	Project	77	21,544	1.659
Statistics and indicators: Administrative Agreement with the JRC ISPRA (CRELL)	Project	7	1,307,693	9.154
Development of statistics and indicators	Project	130	95,938	12.472
Studies and comparative research (ex Socrates Action 6 projects)	Project	60	248,883	14.933
Studies (Ex-B3-1000)	Project	90	110,922	9.983
Presidency conferences + DGs	Project	90	157,000	14.130
Support to policy developments (ET2010; EQF, QA, Guidance projects + networks; etc)	Project	440	56,691	24.944
Ploteus	Project	196	8,413	1.649
Euroguidance	Project	196	84,128	16.489
Europass	Project	196	84,128	16.489
Total Key Activity 1: Policy Development				173.347
<u>Transversal programme: KA2 : Languages</u>				
New language materials	Project	155	339,135	52.566
Online courses	Project			p.m.
Training tools for language teachers	Project			p.m.
Web portal	Project			p.m.
Networks	Project	76	264,066	20.069
Awareness raising	Project	92	280,598	25.815
Competence tests (Language indicator)	Project	4	2,680,750	10.723
Conferences	Project			p.m.
European language label	Project	203	10,345	2.100
Total Key Activity 2 : Languages				111.273
<u>Transversal programme: KA3 : ICT</u>				
Multilateral projects	Project	210	222,252	46.673
Digital literacy	Project	47	212,191	9.973
Networks	Project			p.m.
ICT development monitoring	Project	27	276,852	7.475
Total Key Activity 3 : ICT				64.121
<u>Transversal programme: KA4 : Dissemination</u>				
National projects	Project			p.m.
Multilateral projects	Project	189	109,975	20.785
Studies	Project			p.m.
Total Key Activity 4 : Dissemination				20.785
Total Transversal programme				369.526

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Jean Monnet programme: Jean Monnet Action</u>				
<u>Key Activity 1: Jean Monnet Action</u>				
Jean Monnet Chairs, Centres of Excellence and Modules	Project	842	27,038	22.766
Associations of Professors and Researchers	Project	21	15,667	0.329
Young researchers	Project			p.m.
Information and research activities	Project	245	30,453	7.461
Total Jean Monnet Action				30.556
<u>Key Activity 2: Multilateral projects</u>				
Transnational research groups	Project	21	55,186	1.159
Total Multilateral projects				1.159
<u>Key Activity 3: Operating Grants</u>				
College of Europe, Bruges & Natolin	Operating Grant	7	4,804,429	33.631
European University Institute, Florence	Operating Grant	7	8,300,429	58.103
Academy of European Law, Trier	Operating Grant	7	1,747,286	12.231
Institute of Public Administration, Maastricht	Operating Grant	7	927,286	6.491
Special Needs Agency, Middelfart	Operating Grant	7	845,000	5.915
Grants to other institutions	Operating Grant	35	458,171	16.036
Other associations	Operating Grant	56	103,179	5.778
Total Operating Grants				138.185
Total Jean Monnet programme				169.900
Programme-related operational				10.256
TOTAL COST LLL PROGRAMME				6,793.272

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources		Total	Description of tasks deriving from the action
		Number of permanent posts	Number of temporary posts		
Officials or temporary staff	A	82.0	0	82.0	<i>Programme implementation</i>
	B	33.5	0	33.5	
	C	59.0	0	59.0	
Other human resources DNE/AUX			AUX A 2.0	2.0	<i>Programme implementation</i>
			AUX B 16.0	16.0	
			AUX C 9.0	9.0	
			DNE 16.0	16.0	
Total		174.5	43.0	217.5	

The planned staff resources are compatible with the preliminary draft budget 2007.

7.2. Overall financial impact of human resources – 2005 prices

Type of human resources	Amount (€ million)	Method of calculation
Officials	18.846	€108,000 * 174.5 officials
Temporary staff	0.000	N/A
Other human resources	0.216	€108,000 * 2.0 A officials
(specify budget line)	1.728	€108,000 * 16.0 B officials
	0.972	€108,000 * 9.0 C officials
	0.720	€45,000 * 16.0 DNEs
Total	22.482	

The amounts are total expenditure for twelve months.

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action – 2005 prices

Budget line (number and heading)	Amount € million	Method of calculation
Overall allocation (Title A7)		

A0701 – Missions	1.000	1,230 missions of up to 2 days at €650 + 200 missions of 1 week at €1,000
A07030 – Meetings	1.000	€1,160 per participant (€860 travel + €150 per diem * 2 days) = 860 participants
A07031 – Compulsory committees ¹	1.000	€860 per participant = 1,160 participants
A07032 – Non-compulsory committees	0	
A07040 – Conferences	0.500	
A0705 – Studies and consultations	0	
Other expenditure (specify)	0	
Information systems (A-5001/A-4300)		
Other expenditure - Part A (specify)		
Total	3.500	

The amounts are total expenditure for twelve months.

I.	Annual total (7.2 + 7.3)	€ 25.982
II.	Duration of action	7 years
III.	Total cost of action (I x II)	€ 181.874

The needs for human and administrative resources shall be covered within the allocation granted to the managing DG in the framework of the annual allocation procedure.

8. FOLLOW-UP AND EVALUATION

See initial proposal.

9. ANTI-FRAUD MEASURES

See initial proposal.